

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

Hodnocení vývoje cash-flow v konkrétním podniku

Bc. Jana Turnerová
Vedoucí práce: Ing. Enikő Lörinczová, PhD.

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra obchodu a financí
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jana Turnerová

Podnikání a administrativa

Název práce

Hodnocení vývoje cash-flow v konkrétním podniku

Název anglicky

Assessment of Cash-flow in The Chosen Company

Cíle práce

Cílem práce je zpracovat teoretická východiska problematiky cash-flow, aplikace těchto poznatků na poměry konkrétní společnosti analýzou současného stavu, zhodnocení problémových oblastí a návrhy jejich řešení.

Metodika

Metodika zpracování bude vycházet ze sběru a studia zákonných norem, odborné literatury, článků a dalších zdrojů tištěného i elektronického charakteru a na základě jejich prostudování výběr adekvátních teoretických východisek řešené problematiky. Teoretické poznatky budou aplikovány při zpracování praktické části vlastní práce. Vlastní práce bude vycházet z charakteristiky konkrétního podniku a popisu současného stavu řešené problematiky na základě interních materiálů podniku. Pro formulaci problémových oblastí a návrhů jejich řešení se použije metoda komparace s teoretickými východisky, metoda analýzy a syntézy zjištěných faktů a empirické metody poznání, jako jsou pozorování a dotazování.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

Účetní výkazy, výkaz cash-flow, metody vykazování cash-flow, struktura výkazu cash-flow, příjmy, výdaje, náklady, výnosy, peněžní toky z provozní činnosti, peněžní toky z investiční činnosti, peněžní toky z finanční činnosti.

Doporučené zdroje informací

- Česko. Ministerstvo financí. České účetní standardy pro podnikatele, ve znění pozdějších úprav
Česko. Ministerstvo financí. Vyhláška č. 500/2002 Sb., pro podnikatele, ve znění pozdějších úprav
Česko. Vláda. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších úprav
DVORÁKOVÁ, D. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. Brno: BizBooks, 2013, 328 s., ISBN: 978-80-265-0149-7
JURY, T. Cash Flow Analysis and Forecasting. Chichester, UK: John Wiley, 2012, 334 s., ISBN 978-1-119-96265-6
MACKENZIE, B., COETSEE, D., NJIKIZANA, T., CHAMBOKO, R. Wiley 2013 Interpretation and Application of International Financial Reporting Standards. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons, 2013, 1058 p., ISBN 978-1-118-27727-0
RYNEŠ, P. Podvojný účetnictví a účetní závěrka 2014. Olomouc: ANAG, 2014, 1144 s., ISBN 978-80-7263-853-6
RYNEŠ, Petr. Cash flow v účetní závěrce. Olomouc: ANAG, 2009. 191 S. ISBN: 978-80-7263-490-3
SEDLÁČEK, J. Cash-flow. Brno: BizBooks, 2010, 192 s., ISBN 978-80-2513-130-5

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

Ing. Enikő Lőrinczová, Ph.D.

Elektronicky schváleno dne 29. 9. 2014

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 31. 03. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci " Hodnocení vývoje cash-flow v konkrétním podniku" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31. 3. 2015

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala paní Ing. Enikő Lőrinczové, PhD., vedoucí diplomové práce za odborné rady, cenné připomínky a doporučení, kterými velmi přispěla k vypracování této diplomové práce.

Dále děkuji společnosti, která mi poskytla důležité informace. Poděkování patří konkrétně vedoucí účtárny této společnosti za čas, který mi ochotně věnovala.

Na závěr patří velké poděkování také členům mé rodiny, kteří mi byli při psaní této práce velkou oporou.

Hodnocení vývoje cash-flow v konkrétním podniku

Assessment of Cash-flow in The Chosen Company

Souhrn

Tématem diplomové práce je hodnocení vývoje cash flow konkrétního podniku. Práce je rozdělena do dvou širších okruhů. První část se zabývá teoretickými východisky. Na začátku seznamuje s pojmem cash flow a významem výkazu o peněžních tocích pro finanční analýzu. Vymezuje důležité pojmy vztahující se k danému tématu, jak se právo staví k výkazu cash flow v ČR a také jak je upraven Mezinárodními standardy účetního výkaznictví. Práce rozvádí strukturu výkazu o peněžních tocích a zabývá se metodami, které slouží k jeho sestavení. Práce zmiňuje silné a slabé stránky výkazu a v závěru teoretické části se zabývá prognózováním výkazu cash flow.

Vlastní práce, která tvoří druhý okruh, je zaměřena na vybranou společnost, kde na začátku stručně popisuje základní ekonomické charakteristiky. Je zde vypočítán tok peněžních prostředků za období 2010 až 2013 a následné vyhodnocení. Dále je sestaven modelový příklad plánu toku peněžních prostředků pro příští rok v rámci výrobku „chlazené kuře celé“ ve vybrané firmě. Na vlastní práci navazuje zhodnocení výsledků a návrhy řešení.

Summary

The topic of this diploma thesis is the appraisal of cash flow development in concrete company. The thesis is divided into two wider areas. First part is focused on theoretical foundation. There is an explanation of cash flow and the purpose of financial statements for financial analysis. The important terms related to the given topic, such as the position of law with regard to cash flow in the Czech Republic and the International Financial Reporting Standards, are stated. The thesis conveys the structure of cash flow statement and deals with methods used to its creation. The strengths and weaknesses of cash flow statement are also described and the conclusion of the theoretical part is focused on the prediction of Cash flow statement.

The own findings which creates the second part of the thesis is concentrated on the concrete company. At the start there is a brief introduction of its economical characteristics. The cash flow within years 2010 and 2013 is calculated and assessed consequently. The model example of cash flow plan for the following year for the product "the cooled chicken in one piece" in a given company is drawn up. The assessment of the results and proposed solutions are linked to these own findings.

Klíčová slova: účetní výkazy, výkaz cash flow, metody vykazování cash flow, struktura výkazu cash flow, příjmy, výdaje, výnosy, náklady, peněžní toky z provozní činnosti, peněžní toky z investiční činnosti, peněžní toky z finanční činnosti

Keywords: Financial statements, Cash Flow statement, Methods of presenting the statement of Cash Flows, Structure of Cash Flow statement, Receipt (proceeds), Expenditure, Revenues (gains), Expenses, Cash Flows from operating activities, Cash Flow from investing activities, Cash Flows from financing activities

Obsah

1	Úvod.....	11
2	Cíl práce a metodika	13
3	Teoretická východiska	15
3.1	Úloha cash-flow ve finanční analýze.....	15
3.2	Výkaz cash flow.....	17
3.2.1	Základní pojmy cash flow.....	17
3.2.2	Význam výkazu cash-flow.....	21
3.3	Právní úprava výkazu cash-flow.....	24
3.4	Struktura výkazu cash flow.....	25
3.4.1	Cash flow z provozní činnosti	26
3.4.2	Cash flow z investiční činnosti	28
3.4.3	Cash flow z finanční činnosti.....	30
3.5	Formy zobrazení výkazu o peněžních tocích.....	31
3.5.1	Výkaz cash flow v retrogradní (sloupcové) formě	31
3.5.2	Výkaz cash flow v bilanční formě	31
3.6	Metody sestavení cash flow	32
3.6.1	Přímá metoda	32
3.6.2	Nepřímá metoda.....	34
3.7	Další metody sestavování výkazů cash-flow	37
3.8	Způsob tvorby výkazu cash flow	37
3.9	Sestavení a prezentace výkazu peněžních toků	38
3.10	Silné a slabé stránky analýzy peněžních toků.....	39
3.11	Vyhodnocení výkazu cash flow	40
3.12	Finanční plánování.....	41
3.12.1	Horizontální koordinace	42
3.12.2	Časová koordinace	43
3.13	Prognóza cash-flow.....	44
4	Vlastní práce	47
4.1	Charakteristika účetní jednotky	47
4.1.1	Vývoj společnosti	47
4.1.2	Organizační struktura podniku MN a. s.....	48
4.1.3	Ekonomické údaje o společnosti.....	48
4.1.4	Produkty společnosti.....	54
4.2	Současný stav řešené problematiky	56
4.3	Sestavení výkazu cash flow ve sledovaném období.....	64
5	Zhodnocení a návrhy řešení	71
5.1	Vývoj cash flow za sledované období	71
5.2	Plánování cash-flow.....	74
6	Závěr	88
7	Seznam použitých zdrojů.....	91
8	Přílohy.....	93

Seznam schémat

Schéma 3.1: Spojení výkazu cash flow s rozvahou a výkazem zisků a ztrát	22
---	----

Seznam grafů

Graf 4.1: Tržby z prodeje vlastních výrobků v tis. Kč v letech 2011 až 2013	50
Graf 4.2: Struktura nákladů v roce 2013 v %	53
Graf 4.3: Produkce celkem za období 2009 až 2013 v t	55
Graf 4.4: Produkce jednotlivých výrobků v t za období 2009 až 2013	56
Graf 5.1: Vývoj cash flow za období 2010 až 2013 v tis. Kč	72

Seznam tabulek

Tabulka 4.1: Vybrané údaje z výkazu zisků a ztrát v letech 2011 až 2013 v tis. Kč	48
Tabulka 4.2: Výnosy z tržeb v tuzemsku za období 2009 až 2013 v tis. Kč	49
Tabulka 4.3: Tržby z prodeje vlastních výrobků v zahraničí za období 2009 až 2013 v tis. Kč	49
Tabulka 4.4: Průměrný počet zaměstnanců podle hlavní oblasti činnosti v období 2009 až 2013	51
Tabulka 4.5: Náklady na zaměstnance za období 2010 až 2013 v tis. Kč	52
Tabulka 4.6: Mzdové náklady řídicích pracovníků za období 2010 až 2013 v tis. Kč	52
Tabulka 4.7: Výsledky hospodaření společnosti za období 2009 až 2013 v tis. Kč	57
Tabulka 4.8: Odpisy a oprávky za období 2009 až 2013 v tis. Kč	57
Tabulka 4.9: Pracovní kapitál v období 2009 až 2013 v tis. Kč	58
Tabulka 4.10: Krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů a zálohy po splatnosti	58
Tabulka 4.11: Pohledávky ve splatnosti v letech 2009 až 2013 v tis. Kč	59
Tabulka 4.12: Zásoby v letech 2009 až 2013 v tis. Kč	59
Tabulka 4.13: Krátkodobé závazky v letech 2009 až 2013 v tis. Kč	60
Tabulka 4.14: Dlouhodobý majetek celkem v letech 2009 až 2013 v tis. Kč	60
Tabulka 4.15: Dlouhodobý nehmotný majetek v letech 2009 až 2013 v tis. Kč	61
Tabulka 4.16: Dlouhodobý hmotný majetek v letech 2009 až 2013 v tis. Kč	61
Tabulka 4.17: Dlouhodobý finanční majetek v letech 2009 až 2013 v tis. Kč	62
Tabulka 4.18: Vlastní kapitál v letech 2009 až 2013 v tis. Kč	63
Tabulka 4.19: Cizí kapitál v letech 2009 až 2013 v tis. Kč	63
Tabulka 4.20 Vliv změn položek aktiv a pasiv na peněžní toky za období 2010 až 2013 v tis. Kč	64
Tabulka 4.21 Cash flow z provozní činnosti – úpravy o nepeněžní operace za období 2010 až 2013 v tis. Kč	65
Tabulka 4.22 Cash flow z provozní činnosti - změny nepeněžních složek pracovního kapitálu za období 2010 až 2013 v tis. Kč	67
Tabulka 4.23 Cash flow z provozní činnosti - změny o ostatní položky za období 2010 až 2013 v tis. Kč	68
Tabulka 4.24 Cash flow z investiční činnosti za období 2010 až 2013 v tis. Kč	68
Tabulka 4.25 Cash flow z finanční činnosti za období 2010 až 2013 v tis. Kč	70
Tabulka 4.26 Souhrn stavu peněžních prostředků za období 2010 až 2013 v tis. Kč	70
Tabulka 5.1: Cash flow z jednotlivých činností za období 2010 až 2013 v tis. Kč	71
Tabulka 5.2: Plán prodeje výroku "chlazené kuře celé" v Kč a kg	75
Tabulka 5.3: Kalkulace přímých nákladů na výrobek "chlazené kuře celé" v Kč a kg	76

Tabulka 5.4: Výpočet přímých nákladů pro celkové množství výrobků za každé čtvrtletí v Kč.....	76
Tabulka 5.5: Fixní výrobní režie v Kč.....	77
Tabulka 5.6: Variabilní výrobní režie v Kč/ kg.....	78
Tabulka 5.7: Výpočet variabilní výrobní režie za každé čtvrtletí pro stanovený objem výroby v Kč.....	78
Tabulka 5.8: Správní a odbytové náklady v Kč.....	79
Tabulka 5.9: Rozpočetní výsledovka v Kč.....	80
Tabulka 5.10: Náklady prodaných výrobků v Kč.....	80
Tabulka 5.11: Rozvržení splátek pohledávek a závazků v jednotlivých čtvrtletích v %.....	81
Tabulka 5.12: Příjem peněz v jednotlivých čtvrtletích v Kč.....	81
Tabulka 5.13: Výdej peněz v jednotlivých čtvrtletích v Kč.....	83
Tabulka 5.14: Rozpočet cash flow pro jednotlivá čtvrtletí v Kč.....	86

1 Úvod

V dnešní době se firmy zaměřují především na uspokojování potřeb vlastníků, kteří do podnikání vkládají své prostředky a očekávají jejich zhodnocení. Jedním z důležitých aspektů, které vedou k zajištění tohoto cíle, je dostatek zdrojů, které má firma k dispozici. Bez těchto zdrojů nedokáže plynule zajišťovat financování své podnikatelské činnosti.

Pro financování existuje řada možností. Tím nejjednodušším způsobem je uchování vysokých peněžních rezerv, které jsou kryté vlastními zdroji.

Pro investora však tato cesta není nejlepší volbou. Dnes existuje řada výnosnějších investic, než volné peněžní prostředky ponechat pouze na účtu v bance. Finance ovlivňují dynamiku podniku, a proto je finanční řízení jednou z klíčových činností firmy.

Aby se firma mohla dále rozvíjet, jsou kladeny vyšší nároky na finanční řízení. Je důležité, aby společnost dosahovala zisku. Ale aby správně fungovala, je nezbytné, umět tento zisk přeměnit v peněžní prostředky. Pro spoustu firem není tato přeměna jednoduchá a mají s tím problém. V tomto případě jim může pomoci výkaz Cash flow.

Hlavní předností výkazu je, že ulehčuje plánování, a to dlouhodobé i krátkodobé. Dokáže zobrazit strukturu finančních zdrojů, které firma za dané období získala i ty, které využila.

Informace, které poskytuje přehled o peněžních tocích, slouží pro interní i externí uživatele. Poznatky jsou důležité nejen pro management společnosti, ale také pro vlastníka a pro případné investory či věřitele.

Přehled cash flow v pojetí informačního média, které zobrazuje peněžní toky za minulá období, využívají především banky a investoři. Pokud je cash flow využito jako nástroj určený ke krátkodobému i dlouhodobému řízení firmy, je důležitý pro management.

Hlavním úkolem výkazu o peněžních tocích je zachytit varovné signály možných platebních potíží a posoudit vnitřní finanční potenciál firmy.

Výkaz o peněžních tocích pomáhá odhalit odpověď na otázku, proč podnik, který vykazuje zisk, je zároveň v platební neschopnosti. Pomáhá účetní jednotce zjistit, z jakých finančních prostředků bylo čerpáno a pro jaký účel.

Výkaz cash flow je důležitý zejména pro malé firmy a podnikatele, protože se zde odráží úspěšnost firmy. Díky informacím z výkazu lze najít peněžní prostředky uvnitř společnosti a co nejefektivněji s nimi naložit.

I když není přehled o peněžních tocích povinnou součástí účetní závěrky, pro některé firmy je její nepostradatelnou součástí. Sledovaným obdobím je obvykle rok, půlrok, kvartál, nebo měsíc.

Pro úspěšné fungování společnosti je důležité docílit pozitivního Cash flow.

2 Cíl práce a metodika

Cílem práce je zpracovat teoretická východiska problematiky cash-flow, jeho strukturu a faktory, které jej ovlivňují a následná aplikace těchto poznatků na poměry konkrétní společnosti analýzou současného stavu, zhodnocení problémových oblastí a návrhy jejich řešení.

Na základě sestavení výkazu cash flow za období 2010 až 2013 bude prověřeno, zda měla společnost dostatek peněžních prostředků na úhradu svých závazků a bude provedeno vyhodnocení vývoje toku peněžních prostředků. Na základě modelového příkladu plánu cash flow na období jednoho roku v rámci konkrétního výrobku bude stanoven tok peněžních prostředků v každém jednotlivém čtvrtletí.

Metodika zpracování vychází ze sběru a studia zákonných norem, odborné literatury, článků a dalších zdrojů tištěného i elektronického charakteru. Literatura pochází od českých i zahraničních autorů. Texty z anglického jazyka jsou uvedeny na základě vlastního předkladu.

Po prostudování těchto materiálů bylo provedeno srovnání různých pohledů jednotlivých autorů na konkrétní problematiku a následný výběr adekvátních teoretických východisek řešené problematiky.

Vlastní práce je zpracována na základě informací získaných od konkrétní firmy. K získání informací o firmě je využito vnitropodnikových zdrojů. Dále také empirické metody poznání, jako jsou pozorování a dotazování. Řízený rozhovor se zaměstnancem firmy, sběr a vyhodnocení výstupních dat z informačního systému a externích dokumentů společnosti byly dalšími zdroji informací.

Firma nechce být v práci jmenována, proto je uváděna, jako společnost MN a.s. Společnost se zabývá zpracováním kuřecího masa a výrobou a prodejem výrobků z kuřecího masa.

V práci je využito časového srovnání při hodnocení vypočítaných peněžních toků v letech 2010 až 2013. Koncipování výkazu na bázi výsledku hospodaření, který je upraven o změny v rozvaze. Výkaz toku peněžních prostředků byl sestaven za pomoci šablony pro sestavení cash flow nepřímou metodou. Data byla importována z Rozvahy a Výkazu zisku a ztráty, které jsou součástí výročních zpráv za období 2009 až 2013.

Výsledky byly zpracovány do tabulek a grafu pro lepší orientaci ve vývojových tendencích.

V závěru je využito metody prognostické, kdy v modelovém příkladu byl predikován možný tok peněžních prostředků.

Pro formulaci zhodnocení a návrhů řešení problémových oblastí byla využita metoda analýzy a syntézy zjištěných faktů a komparace s teoretickými východisky.

3 Teoretická východiska

3.1 Úloha cash-flow ve finanční analýze

„Finanční analýza je formalizovanou metodou, která umožňuje získat představu o finančním zdraví podniku“ (Vochozka, 2011).

Finanční analýzou se zabývají především finanční manažeři a vrcholové vedení společnosti (Vochozka, 2011). Informace o finančním zdraví využívají externí (stát a jeho orgány, investoři, banky a jiní věřitelé, obchodní partneři, konkurence apod.) a interní uživatelé (manažeři, zaměstnanci, odboráři).

Z hlediska externích subjektů je finanční analýza prostředkem, který mapuje výhodnost a rizika spojení subjektů s daným podnikem (Freiberg, 1993).

Dle Grünwalda, a kol. (2007) jde uživatelům finanční analýzy o posouzení toho, jakou má podnik šanci uchovat si finanční životaschopnost a ve zdraví přežít nejméně jeden rok. To závisí především na očekávaných příjmech a výdajích.

Finanční analýza umožňuje analytický a systémový přístup k jednotlivým činnostem firmy. Samostatně je možné hodnotit likviditu, aktivitu či rentabilitu. V tomto přístupu jsou velmi důležité znalosti a zkušenosti hodnotitele, který by měl umět interpretovat jednotlivé ukazatele a měl by být schopen je poskládat do souvislostí, které poskytují příslušným skupinám informace o stavu firmy (Vochozka, 2011). Finanční analýza je důležitým prvkem efektivního chování podniku, kam patří návratnost investic a efektivnost řízení alokace kapitálu apod. (Freiberg, 1993). Důvodem je, že finanční analýza přezkoumává minulé a současné údaje a díky tomu přináší informace o výkonnosti podniku a o potenciálních rizicích. Současně předpokládá budoucí vývoj. Hlavní přínos finanční analýzy lze spatřit v porovnání jednotlivých ukazatelů v čase (Vochozka, 2011).

Finanční analýza vyplývající z interních požadavků je dána především potřebou efektivního plánování a kontroly podnikových aktivit. Plánovací rozhodovací procesy jsou provázané a velmi složité, proto jsou varianty řešení spojené s určitými finančními požadavky a riziky. Je důležité před plánováním budoucích aktivit znát výchozí finanční pozici firmy a znalost finančních důsledků možných cest vývoje (Freiberg, 1993).

Finanční analýza umožňuje snížení rizika pomocí souboru informací, které zlepšují přehlednost rozhodovacího pole, identifikují a oceňují rizikové situace. Mezi velmi účinné

nástroje patří ten, který se zakládá na tocích peněžních prostředků. Nejčastější podobou tohoto nástroje v rámci retrospektivního pojetí je výkaz cash flow a soubor ukazatelů cash-flow. V perspektivním pojetí se jedná o bilance prognóz cash-flow, které jsou součástí finančního plánu podniku (Freiberg, 1993).

Dle Zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví je účetní závěrka tvořena těmito účetními výkazy:

1. rozvaha
2. výkaz zisku a ztrát
3. příloha k účetní závěrce
4. volitelná položka – přehled o peněžních tocích nebo přehled o změnách vlastního kapitálu

Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví upravuje v České republice účetní závěrku, která je základním vstupem pro vypracování finanční analýzy.

Základní typy účetní závěrky(Vochozka, 2011):

- *Řádná účetní závěrka* – vypracovává se k poslednímu dni běžného účetního období.
- *Mimořádná účetní závěrka* – vytváří se při mimořádných událostech (např. vstup společnosti do insolventního řízení).
- *Mezitímní účetní závěrka* – sestavuje se v průběhu běžného účetního období, ale nedochází při ní k uzavírání účetních knih a inventarizace se provádí jen za účelem vyjádření ocenění majetku (např. při přeměně společnosti).

Dalším zdrojem pro zpracování finanční analýzy je výroční zpráva, kterou dle zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví zpracovávají účetní jednotky, které podléhají auditu.

Finanční analýza porovnává cash-flow vyjadřující vnitřní finanční sílu běžné činnosti podniku s investičními výdaji, splátkami závazků, dividendami a s cash-flow jednotlivých segmentů obsažených ve výkaze (Freiberg, 1993).

Výsledek nás informuje o tom, jak je podnik schopen vlastní finanční silou splácet dluhy, provádět obnovovací a rozvojové investice, posilovat likviditu a rozdělovat zisky (Freiberg, 1993).

Na mezinárodní úrovni se začal výkaz o peněžních tocích objevovat na konci 80. let. V roce 1977 byl schválen „Výkaz o změnách ve finanční situaci“, který umožňoval při sestavení výkazu vycházet z peněžně koncipovaných veličin a také z jiných veličin charakterizujících fondy finančních prostředků. V roce 1992 byla přijata novela IAS 7, která omezila variabilitu a za východisko sestavení výkazu přijala pouze peněžní prostředky a jejich ekvivalenty (Dvořáková, 2011).

3.2 Výkaz cash flow

V práci jsou používány pojmy, které souvisejí s tématem peněžních toků, z tohoto důvodu je nezbytné se s nimi seznámit.

3.2.1 Základní pojmy cash flow

Peněžní toky

Peněžní toky zobrazují změnu stavu peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů společnosti za určité období a příčiny této změny v souvislosti s ekonomickou činností firmy (Martinovičová, a kol, 2014).

IAS 7 definuje peněžní toky jako přítoky a odtoky peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů. Přesuny peněz v rámci peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů nejsou dle standardu peněžními toky (Dvořáková, 2011).

Grünwald, a kol. (2007) člení toky na peněžní a kapitálové.

Peněžní toky (cash flows) jsou výsledkem přítoků (inflows) a odtoků (outflows) peněžních prostředků v souvislosti s peněžními transakcemi s vnějšími subjekty.

Do *kapitálových toků* se řadí přírůstky (increases) a úbytky (decreases) peněžních prostředků. Bilance zdrojů a užití finančních prostředků zachycuje strukturované přírůstky a úbytky peněžních prostředků za určité období. Kapitálové toky ovlivňují rozvahový součet a strukturu rozvahy (Grünwald, a kol., 2007)

Peněžní prostředky

Peněžní prostředky jsou peníze v hotovosti včetně cenin, peněžní prostředky na účtu včetně případného pasivního zůstatku běžného účtu a peníze na cestě (Knápková, a kol., 2013).

Do peněžních prostředků dle IFRS patří peněžní hotovost a vklady na požádání, např. na běžných účtech. Peněžní prostředky jsou tedy firmě k dispozici ve formě hotových peněz a na bankovních účtech (Dvořáková, 2011).

Peněžní ekvivalenty

Peněžní ekvivalenty představují krátkodobý likvidní majetek, který je snadno a pohotově směnitelný za předem známou částku peněžních prostředků. U tohoto majetku se nepředpokládají významné změny hodnoty v čase (Ryneš, 2014).

Peněžní ekvivalenty si každá účetní jednotka definuje dle svého rozhodnutí. Patří sem případné peněžní úložky s maximální výpovědní lhůtou 3 měsíce, likvidní a obchodovatelné cenné papíry, krátkodobé pohledávky s lhůtou splatnosti do 3 měsíců, kdy účetní jednotka má jistotu úhrady (Knápková, a kol., 2013).

IFRS definuje peněžní ekvivalenty jako krátkodobé, vysoce likvidní finanční investice, které lze pohotově směnit na známé částky peněžních prostředků a riziko změny hodnot není významné. Společnosti drží investice ne za účelem získání užitku jejich prodejem, ale z důvodu bezpečného krátkodobého uložení peněžních prostředků, které má k dispozici a které budou v krátkém časovém úseku zapotřebí například k úhradě krátkodobých závazků (Dvořáková, 2011).

Jedná se zejména o termínované peněžní vklady ve finančních institucích a o krátkodobé dluhové cenné papíry, u kterých nedochází k fluktuaci jejich tržní hodnoty (Dvořáková, 2011).

Dle IFRS investice, které patří mezi peněžní ekvivalenty, musí vycházet z následujících podmínek:

- vysoce likvidní aktivum schopné být pohotově směněno za částku peněz, která je předem určitelná a riziko změny její hodnoty je minimální,
- krátkodobá splatnost, obvykle se jedná o tři měsíce nebo méně od data jejich nabytí,

- firma investice nedrží za účelem získání užitku jejich prodejem, důvodem je bezpečné krátkodobé uložení peněžních prostředků, které jsou k dispozici a budou v krátkém časovém úseku zapotřebí například k útratě krátkodobých závazků (Dvořáková, 2011).

Česká legislativa zahrnuje mezi peněžní ekvivalenty také ceniny a jiné poukázky (např. poštovní známky, stravenky), které se dle IFRS do peněžních ekvivalentů mezinárodního účetnictví nezahrnují.

Cash-flow

Hlavní náplní přehledu o peněžních tocích jsou přírůstky a úbytky peněžních prostředků, eventuálně peněžních ekvivalentů v návaznosti na účel, pro který byly tyto prostředky vynaloženy, nebo za který byly získány. (Ryneš, 2009) Cílem výkazu je tedy analyzovat vývoj peněžních toků a peněžních ekvivalentů v průběhu účetního období a do budoucna odhadnout schopnost podniku generovat peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty v rovnováze s jejich potřebou (Dvořáková, 2011).

Cash flow vychází z příjmů a výdajů a zahrnuje i peněžní příjmy a výdaje, které souvisejí se změnami oběžného majetku, dlouhodobého majetku, cizích zdrojů i vlastních zdrojů (Martinovičová, a kol., 2014).

Dle Vochozky (2011) jde o přehled příjmů a výdajů podniku za dané období. Výkaz cash flow zobrazuje vývoj finanční situace a identifikuje příčiny změn této situace. Z toho vyplývá, že výkaz o peněžních tocích zobrazuje skutečný pohyb peněžních prostředků ve firmě a je východiskem pro řízení likvidity (Martinovičová, a kol., 2014).

Silné a slabé stránky určuje finanční situace firmy. Pro společnost je důležité mít dostatek finančních zdrojů, aby se mohl dále rozvíjet. V tomto smyslu je nutno sledovat ukazatele cash-flow, zadluženosti a likvidity (Debouchová, 2001).

Podvojný účetní systém využívá hlavně rozvahy a výkazu zisků a ztrát jako souhrnných bilancí, které doplňuje o další rozměr - výkaz o peněžních tocích, jímž se vrací k základní ekonomické kategorii, k peněžním prostředkům. Tedy doplňuje výkaz zisků a ztrát o informace o „reálnosti zisků a ztrát“, které jsou vyčísleny v rozvaze nebo výsledovce. Zjišťuje se, zda těmto ziskům odpovídá tvorba peněžních prostředků (Ryneš, 2009).

Management společnosti sleduje posuny ve struktuře peněžních toků a míru jejich stability. Pomocí těchto toků a jejich intenzity jsou důsledně a komplexně zobrazovány formy vázání kapitálu v jednotlivých položkách podnikového majetku, formy jeho uvolňování a formy financování podniku (Freiberg, 1993).

Na rozdíl od České republiky, kde zákon o účetnictví přímo nevyžaduje sestavení přehledu peněžních toků, dle IFRS je výkaz peněžních toků povinnou součástí účetní závěrky. Standard ukládá tuto povinnost sestavit a zveřejnit výkaz peněžních toků všem typům podniků bez ohledu na předmět jejich činnosti (Dvořáková, 2011).

Dle Kralicka (1993) je cash-flow pravdivým měřítkem jen při mírně rostoucích obratech. Při silném vzestupu obratu, třeba v zakladatelské fázi, udává skutečnou platební schopnost příliš vysoko. Naopak při silných poklesech obratu, je v pokladně více peněz, než by se očekávalo na základě uvedených peněžních toků.

Dle Freiberga (1993) výkaz cash-flow poskytuje informace o:

- struktuře finančních zdrojů získaných podnikem v daném období,
- finančně hospodářské politice podniku v daném období,
- struktuře užití finančních prostředků v daném období,
- změnách finanční pozice podniku (likvidity podniku).

Výkaz cash-flow je závislý na schopnosti účetních dat odrážet reálné finančně hospodářské procesy ve společnosti.

Dle Dvořákové (2011) umožňuje výkaz peněžních toků například:

- analyzovat schopnost podniku generovat peněžní toky v budoucím období a přizpůsobit se měnícím se podmínkám,
- analyzovat vztah mezi ziskovostí a peněžními toky,
- srovnat výsledky provozní výkonnosti.

Výkaz o peněžních tocích (cash flow) informuje uživatele o způsobu, jakým společnost peněžní prostředky vyprodukovala a o způsobu jejich použití (Ryneš, 2009).

3.2.2 Význam výkazu cash-flow

Výkaz cash flow zobrazuje nejen přírůstky a úbytky peněžních prostředků ale také důvody, proč k nim došlo, podle zvolených kritérií (Knápková, a kol., 2013).

Knápková a kol. (2013) uvádějí, že v menších a středních firmách je hotovost a vysoký stav peněžních prostředků na bankovních účtech často důležitější než ziskovost. Takové společnosti nemusí bezprostředně ohrožovat, pokud v některém ze sledovaných let nedosáhly zisku. Problém však nastává, pokud firmě dojdou peníze, které nutně potřebuje na každodenní běžné fungování. Tok hotovosti je považován za velmi významný ukazatel úspěšnosti firem. Schopnost vytvářet dostatečně vysoké peněžní toky se ukázala v době hospodářské a finanční krize jako velmi důležitou.

Dle Ryneše (2009) je účelem přehledu o peněžních tocích (cash flow) podat ucelené informace o:

- finančních a investičních procesech v příslušném účetním období v jejich vzájemné souvislosti, především o struktuře finančních zdrojů a jejich výši a o struktuře užití finančních zdrojů,
- finanční situaci podniku - o změnách ve finanční situaci podniku v rámci účetního období se zaměřením na likviditu a solventnost a jejich vývoj v účetním období,
- finančních zdrojích z vlastní činnosti a o cizích zdrojích ve vztahu k jednotlivým formám jejich užití,
- změně stavu peněžních prostředků a jejich ekvivalentů jako ukazatele, který vyjadřuje likviditu podniku.

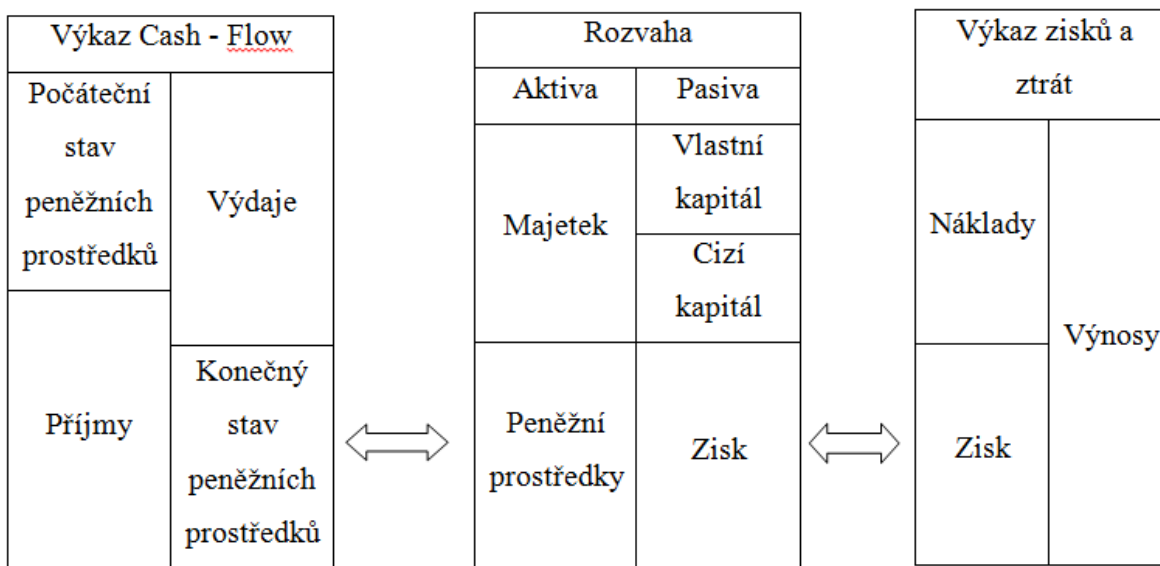
Dle Martinovičové a kol. (2014) se výkaz cash flow využívá především:

- k finanční analýze pro hodnocení finanční stability podniku a příčin změn stavu peněžních prostředků,
- při krátkodobém plánování peněžních příjmů a výdajů,
- při střednědobém a dlouhodobém sestavování finančních výhledů podniku,
- při hodnocení efektivnosti investičních variant finančními kritérii,
- jako jedna z forem stanovení hodnoty (ocenění) podniku.

Z porovnání rozvahy firmy za určité období lze zjistit, že se například zvýšil objem hotovosti. Z tohoto údaje ovšem není patrné, co způsobilo nárůst a odkud pochází dodatečná hotovost, např. z emise dlouhodobého dluhu, z reinvestovaného zisku, zmenšení zásob, nebo dodatečného dodavatelského úvěr. Odpověď zobrazuje výkaz peněžních toků cash flow (Brealey, a kol., 2014).

Jedním z účetních principů je, že se výnosy vykazují v okamžiku vzniku a k nim se přiřazují související náklady, bez ohledu na příjmy či výdaje s nimi spojené. To je důvodem toho, že se výnosy a náklady nemusí shodovat se skutečným přílivem či odlivem peněz. Skutečné peněžní pohyby jsou skryty na peněžních účtech a nezobrazují příčiny peněžních toků. Díky výkazu peněžních toků se můžou oddělit peněžní prostředky vyprodukované podnikem z vygenerovaných výnosů a identifikovat principiální zdroje a užití těchto peněz (Martinovičová, a kol., 2014).

Schéma 3.1: Spojení výkazu cash flow s rozvahou a výkazem zisků a ztrát

Zdroj: Martinovičová, a kol. (2014)

Výkaz o peněžních tocích umožňuje posoudit schopnost účetní jednotky generovat v budoucnu peněžní toky a přizpůsobit se měnícím podmínkám, analyzovat vztah mezi ziskovostí a peněžními toky a srovnávat výsledky provozní výkonnosti (Máče, 2013).

Podnik může mít peněžní příjmy a stav peněžních prostředků nízký i v případě, že vykazuje vysoké tržby a zisk v účetnictví. Důvodem může být obsahový a časový nesoulad

mezi náklady a výdaji, výnosy a příjmy, ziskem a stavem peněžních prostředků. Proto je důležité sledovat a analyzovat také pohyb peněžních prostředků, nejen majetkové a finanční struktury (Grünwald, a kol., 2007).

Zákon neukládá povinnost sestavovat přehled o peněžních tocích, uvádí však, že je třeba tento výkaz považovat za tak důležitý, že jeho sestavení by mělo být nedílnou součástí účetní závěrky, a to zejména pro auditované účetní jednotky.

Pozitivní cash-flow umožňuje podniku financovat nové investice bez půjček u bank nebo investorů. To je pro firmu velmi silnou stránkou, protože nemusí platit úroky ani dividendy. Pokud naopak nastane situace, kdy firma nemůže vytvářet pozitivní cash-flow, dostátá se do slabého finančního postavení (Debouchová, 2001).

Freiberg (1993) vidí účel výkazu cash-flow ve dvou rovinách:

- *Deskripce vývoje finanční situace podniku v daném období*

Deskriptivní funkce výkazu o peněžních tocích lze definovat jako jasný, výstižný a správný popis vývoje finanční situace firmy za sledované období. Výkaz zde přesahuje při vhodné konstrukci vypovídací schopnosti rozvahy a výkazu zisků a ztrát.

- *Identifikace příčin změn ve finanční situaci*

Jedná se o vysvětlující úlohu výkazu. Ke komplexnějšímu a podrobnějšímu vysvětlení podnikového finančně hospodářského dění je ovšem zapotřebí dalších informací a metod, které přesahují rámec bilanční analýzy.

Výkaz o peněžních tocích dle Růčkové (2010) odpovídá na otázky:

- Odkud plynuly zisky?
- Proč nebyly vyšší dividendy?
- Proč byly půjčeny peníze během určitého období?
- Jaký byl přírůstek nemovitostí a strojního zařízení?
- Které úvěry již byly splaceny?
- Jaké byly výnosy z obligací?

Výkaz cash-flow pro konsolidovanou závěrku

Dle IFRS konsolidovaný výkaz o peněžních tocích je sestavován jako poslední. Informace potřebné pro jeho sestavení jsou získány z ostatních konsolidovaných výkazů.

Příprava konsolidovaného výkazu o peněžních tocích zahrnuje stejnou analýzu a postupy, jako výkazy prováděné jednotlivými účetními jednotkami.

Může být použita přímá i nepřímá metoda sestavení. Všechny převody peněz na pobočky jsou z výkazu odstraněny, protože nepředstavují pohyb peněz v rámci konsolidačního celku (Mackenzie, a kol., 2013). (vlastní překlad)

3.3 Právní úprava výkazu cash-flow

Z §18 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, vyplývá, že účetní závěrka může zahrnovat i přehled o peněžních tocích. Není zde ovšem obligatorní povinnost sestavovat tento výkaz. Přehled o peněžních tocích jsou povinny sestavovat vybrané účetní jednotky.

Jedná se o účetní jednotky, které k rozvahovému dni a za bezprostředně předcházející účetní období splní obě kritéria uvedená v § 20 odst. 1 písm. a) bodech 1 a2. Vybraná účetní jednotka překročila nebo již dosáhla aktiva v celkové výši více než 40 000 000 Kč a úhrn čistého ročního obrátu více než 80 000 000 Kč. Vybrané účetní jednotky jsou územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu.

V České republice je přehled o peněžních tocích upravován v rámci účetní závěrky v § 18 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Uspořádání a obsahové vymezení položek přehledu o peněžních tocích stanoví § 40 až § 43 vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví.

Česká legislativa zahrnuje Český účetní standard pro podnikatele č. 023 – Přehled o peněžních tocích. Cílem standardu je stanovit základní postupy při sestavování přehledu o peněžních tocích za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami. Tyto postupy musí být zároveň v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 500/2002 Sb.

Dle českého účetního standardu pro podnikatele č. 023 – Přehled o peněžních tocích, je volba metody, koncepce a modelu přehledu o peněžních tocích, obsahová náplň

peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů a dalších ukazatelů při respektování ustanovení § 40, 41, 42 a 43 vyhlášky v pravomoci vykazující účetní jednotky.

V příloze je uveden příklad přehledu peněžních toků pomocí nepřímé metody dle Českého účetního standardu pro podnikatele č. 023.

3.4 Struktura výkazu cash flow

Výkaz cash flow neslouží pouze k souhrnnému vyjádření celkových peněžních toků, ale hlavním cílem je zobrazení struktury a příčiny peněžních toků. (Martinovičová, a kol., 2014)

Výkaz peněžních toků je strukturován tak, aby měl co nejlepší vypovídací schopnost pro uživatele. (Knápková, a kol., 2013)

Ryneš (2009) uvádí, že přehled o peněžních tocích za uplynulé období se člení dle činnosti, tedy na provozní, investiční a finanční. Členění umožňuje uživatelům vyhodnocovat váhu jednotlivých činností na celkovou finanční situaci firmy a hodnotit vzájemné vztahy a vazby jednotlivých činností. Také podle IFRS se výkaz o peněžních tocích člení na provozní činnost, investiční činnost a finanční činnost (Dvořáková, 2011).

Nejdůležitějším indikátorem finančního zdraví jsou peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti (Martinovičová, a kol., 2014). Cash-flow z tohoto zdroje je považováno za výraz podnikové finanční nezávislosti, resp. vnitřní finanční síly firmy k financování potřeb, které mají primární význam pro budoucí existenci a vývoj (Freiberg, 1993).

Grünwald (2007) rozlišuje peněžní toky podle specifik:

Postavení v tržní ekonomice

V této oblasti mají provozní peněžní toky vztah k trhu zboží a trhu práce a finanční peněžní toky k finančním trhům.

Postavení v řízení podniku

Provozní peněžní toky zde řídí provozní ředitel, finanční peněžní toky finanční ředitel a investiční činnost se týká obou úseků řízení.

3.4.1 Cash flow z provozní činnosti

Z finančního hlediska je provozní činnost nejdůležitější, protože tvoří základ celé společnosti. Je to klíčová oblast pro samotnou existenci podniku (Knápková, a kol., 2013).

Provozní činnost podniku zahrnuje základní výdělečné činnosti podniku. Jsou zde zahrnuty činnosti podniku, které není možné řadit do činnosti investiční nebo finanční, a také mimořádné účetní případy a daň z příjmů, pokud je není možné zařadit k investiční nebo finanční činnosti (Martinovičová, a kol., 2014).

Informace o peněžních tocích z hlavní činnosti podniku jsou důležité z hlediska posouzení, do jaké míry jsou provozní činnosti schopny generovat dostatečné množství peněžních prostředků, jež umožní úhradu závazků, které vzniknou v provozní oblasti, bez potřeby opatření dodatečných zdrojů financování (Dvořáková, 2011).

Provozní část zahrnuje peněžní toky, které vycházejí ze zisku z běžné činnosti před zdaněním. Zisk je dále upraven o nepeněžní operace, kam patří například odpisy, oprávky, výplata dividend, atd. (Vochozka, 2011). Při výpočtu cash flow se tedy začíná čistým ziskem, ke kterému se přičtou odpisy, protože nejsou výdajem hotovosti (Brealey, a kol., 2014).

Výkaz zisků a ztrát zachycuje tržby a náklady v okamžiku, kdy jsou uskutečněny, ne v okamžiku, kdy hotovost změní majitele. V tomto případě se hotovost nezmění, protože nedochází k toku hotovosti. Pouze se zvýší pracovní kapitál ve formě zvýšení pohledávek. Proto se cash flow musí upravit i o tyto položky (Brealey, a kol., 2014).

Na peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním navazuje část, která monitoruje změny pracovního kapitálu (Vochozka, 2011). Pracovní kapitál je tvořen oběžnými aktivy a krátkodobými pasivy a vypočítá se jako jejich rozdíl (Brealey, a kol., 2014).

Jury (2012) definuje pohyb zdrojů v podnikání jako cyklus pracovního kapitálu:

1. Společnost objednává zboží a služby (*suroviny, práce a režijní náklady*).
2. Zboží a služby jsou doručeny a objevuje se *věřitel*.
3. *Suroviny* jsou spotřebovány ve výrobním procesu a poté vznikají *hotové výrobky*.
4. *Hotové výrobky* jsou prodávány a objevuje se *dlužník*.

5. *Dlužník* zaplatí fakturu později a tím poskytne *hotovost* potřebnou pro společnost k podnikání.
6. *Hotovost* od *dlužníka* použije firma ke splacení svých závazků u *věřitele* v okamžiku jejich splatnosti. (vlastní překlad)

Změny pracovního kapitálu zahrnují změnu stavu pohledávek z provozní činnosti, krátkodobých závazků z provozní činnosti, změnu stavu zásob. Po odečtení daně z příjmu získáme čistý peněžní tok z provozní činnosti (Vochozka, 2011).

Brealey a kol. (2014) znázorňují podobně jako Jury (2012) jednoduchý model firmy, která nakupuje suroviny za hotové, vyrábí z nich zboží a potom toto zboží prodává na úvěr. Na začátku procesu je hotovost, která se mění na suroviny, které později nahradí zásoby hotových výrobků. Pokud výrobky prodá, vzniknou pohledávky a v okamžiku, kdy zákazníci zaplatí, společnost dosahuje zisku a obnoví svou zásobu hotovosti.

Pro podnikání jsou nejdůležitější čtyři hlavní druhy oběžných aktiv. Aby mohla firma podnikat, potřebuje zásobu surovin, rozpracované výrobky a hotové výrobky. Tyto zásoby musí být uskladněny, což může být drahé, a také v sobě váží kapitál. Společnosti často prodávají zboží na úvěr, proto jsou druhým oběžným aktivem pohledávky. Dále sem řadíme zůstatek hotovosti a jiné krátkodobé finanční investice (Brealey, a kol, 2014).

V tomto modelu firmy může docházet k zatajování spousty užitečných informací. V okamžiku, kdy se hotovost přeměnila na zásoby, potom na pohledávky a zpět na hotovost, má každá aktivita jiný stupeň rizika a likvidity (Brealey, a kol., 2014). Provozní oblast musí být tedy schopna generovat dostatek prostředků k financování běžných potřeb firmy, ke splacení úvěrů a půjček, úroků a dividend (Dvořáková, 2011).

Z tohoto důvodu je výkaz peněžních toků důležitým ukazatelem, protože účty se platí hotovostí, nikoli pohledávkami nebo zásobami (Brealey, a kol., 2014). Pokud nefinanční společnosti v několika po sobě následujících letech mají záporné provozní cash flow, jedná se o signál vážných problémů (Knápková, a kol, 2013).

Ryneš (2014) radí do peněžních příjmů z provozní činnosti:

- příjmy z prodeje vlastních výrobků včetně záloh od odběratelů,
- příjmy z prodeje zboží včetně přijatých záloh od odběratelů,
- příjmy z prodeje služeb včetně přijatých záloh od odběratelů,

- příjmy z prodeje nebo postoupení práv, licencí, know-how a obdobných produktů,
- příjmy ze zprostředkovatelské činnosti,
- výdaje za pořízení materiálu včetně placených záloh,
- výdaje z pořízení zboží včetně placených záloh,
- výdaje vzniklé v souvislosti s výplatami mezd a odměn zaměstnancům,
- výdaje za nákup externích služeb včetně placených záloh.

Obvykle jsou zahrnuty také:

- příjmy a výdaje z mimořádné činnosti a splatná daň z příjmů, pokud je nelze jednoznačně přiřadit k finanční nebo investiční činnosti,
- přijaté a vyplacené úroky (kromě kapitálových úroků), přijaté dividendy, resp. podíly na zisku, pokud se podnik nerozhodne je zahrnout do finanční činnosti,
- vyplácené dividendy, podíly na zisku v případech, ve kterých podnik pouze přerozděluje přijaté dividendy mezi akcionáře, společníky, v ostatních případech se vyplácené dividendy zachytí ve finanční činnosti.

IFRS definuje provozní činnosti jako činnosti, které se pravidelně opakují, přinášejí výnosy a generují peněžní toky v důsledku např. příjmů z prodeje zboží, výrobků, poskytování služeb; příjmů z licencí, honorářů, provizí, nájemného; úhrady dodavatelům, zaměstnancům, pojišťovnám státu. Dále sem lze zařadit toky, které jsou vyvolané příjmy z prodeje krátkodobých realizovatelných cenných papírů a cenných papírů určených k obchodování nebo výdaje uhrazené při pořízení realizovatelných cenných papírů a cenných papírů určených k obchodování (Dvořáková, 2011).

3.4.2 Cash flow z investiční činnosti

Peněžní toky z investiční činnosti tvoří výdaje spojené s pořízením dlouhodobých aktiv a dále půjčky, úvěry spřízněným osobám (Vochozka, 2011).

Úkolem investiční činnosti dle IFRS je opatření dlouhodobých aktiv. Jedná se o aktiva, která přinesou užitek tím, že budou používána v rámci hlavní výdělečné činnosti firmy, případně budou přinášet dlouhodobé užítky jiným způsobem (Dvořáková, 2011).

Martinovičová, a kol. (2014) řadí do investiční činnosti pořízení dlouhodobého majetku a jeho vyřazení prodejem a činnosti související s poskytováním úvěrů, půjček a výpomocí, v případě, že nespádají svým obsahem do provozní činnosti.

Peněžní tok z investiční činnosti zobrazuje, jak velká částka peněžních prostředků byla alokována na aktiva, která budou firmě dlouhodobě přinášet užitek.

Dle IFRS se investiční činnosti rozdělují následujícím způsobem:

Činnosti spojené s pořízením a prodejem pozemků, budov, zařízení a nehmotných aktiv, která jsou zahrnuta do dlouhodobého majetku a nefinančních investic. Dále výdaje vynaložené v souvislosti s pořízením těchto aktiv ve vlastní režii. Úroky aktivované do pořizovacích nákladů je vhodné pro účely sestavení výkazu peněžních toků vyloučit z oblasti investiční a vykázat je shodně jako ostatní zaplacené úroky. Kladné peněžní toky jsou v této oblasti získány z prodeje těchto aktiv (Dvořáková, 2011).

Činnosti spojené s dlouhodobými finančními aktivy

Tyto peněžní toky mohou být vyvolány úhradami za nabytí či příjmy z prodeje: majetkových cenných papírů a podílů v jejich podnicích, včetně peněžních toků spojených s nabytím a pozbytím dceřiných podniků a jiných podnikatelských jednotek nebo dluhových cenných papírů. Do této skupiny se řadí také peněžní toky vzniklé výdaji a příjmy vyvolanými poskytnutím půjček a úvěrů.

Do této skupiny nelze zařadit peněžní ekvivalenty či finanční aktiva pořízená za účelem prodeje nebo obchodování (Dvořáková, 2011).

Ryneš (2014) zahrnuje do peněžních toků z investiční činnosti:

- výdaje spojené s pořízením pozemků, budov a staveb, zařízení, inventáře a dalšího dlouhodobého hmotného majetku nákupem nebo vlastní činností,
- výdaje spojené s pořízením podílových cenných papírů a vkladů v podnicích s rozhodujícím nebo podstatným vlivem, eventuálně na pořízení ostatních finančních investic,

- výdaje související s platbami za opční smlouvy, eventuálně future a forward smlouvy, s výjimkou případů, ve kterých jsou tyto deriváty vlastněny za účelem obchodování s nimi,
- výdaje související s poskytováním úvěrů, půjček nebo finančních výpomocí spřízněným osobám,
- příjmy z prodeje pozemků, budov a staveb, zařízení, inventáře a dalšího dlouhodobého hmotného majetku,
- příjmy z prodeje podílových cenných papírů a vkladů v podnicích s rozhodujícím nebo podstatným vlivem, eventuálně z prodeje ostatních finančních investic,
- příjmy související s opčními smlouvami, future a forward smlouvami, s výjimkou případů, ve kterých jsou tyto deriváty vlastněny za účelem obchodování s nimi,
- příjmy ze splátek úvěrů, půjček a výpomocí od spřízněných osob.

Kladné cash flow investiční činnosti nasvědčuje odprodeji dlouhodobého majetku, naopak záporná hodnota cash flow nasvědčuje investicím do dlouhodobého majetku a tato skutečnost vytváří pozitivní výhled do budoucna (Knápková, a kol., 2013).

3.4.3 Cash flow z finanční činnosti

Finanční činnost je v tomto případě chápána jako činnost vedoucí ke změnám ve výši a složení vlastního kapitálu a dlouhodobých dluhů, případně i některých krátkodobých dluhů (Martinovičová, a kol., 2014).

Dle Vochozky (2011) peněžní toky z finanční činnosti jsou spojeny se zvyšováním základního kapitálu, krátkodobých a dlouhodobých závazků a s přijatými dividendami a podíly na zisku.

Finanční činnost dle IFRS má za úkol obstarat zdroje financování činnosti společnosti a umožňuje dále předvídat budoucí odtoky peněžních prostředků v důsledku nároků poskytovatelů kapitálu (Dvořáková, 2011).

Kladné cash flow znázorňuje přítok peněžních toků od vlastníků či věřitelů do podniku. Záporné cash flow ukazuje odtok peněžních toků k vlastníkům či věřitelům (Knápková, a kol., 2013).

Suma peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci období se rovná součtu peněžních prostředků na začátku období a peněžních toků z výše uvedených činnosti (Grünwald, a kol., 2007).

Dvořáková (2011) člení dle IFRS peněžní toky z finanční činnosti podle původu zdrojů financování:

Vyvolané změnami vlastního kapitálu:

- příjmy z emitovaných akcií a jiných kapitálových nástrojů,
- výdaje spojené s odkupem vlastních akcií.

Spojené s opatřováním krátkodobých a dlouhodobých cizích zdrojů financování:

- příjmy z emitovaných dluhopisů, vydaných směnek, přijatých úvěrů,
- výdaje na splácení vypůjčených částek, včetně závazků z finančních leasingů.

3.5 Formy zobrazení výkazu o peněžních tocích

Růčková (2010) rozlišuje z hlediska jevového dvě formy výkazu, bilanční a retrogradní způsob zobrazení výkazu o peněžních tocích.

3.5.1 Výkaz cash flow v retrogradní (sloupcové) formě

Retrogradní (sloupcový) způsob dovoluje vyjadřovat salda vybraných finančních toků. To zlepšuje vypovídací schopnosti výkazu o finanční situaci podniku (Růžičková, 2010).

Freiberg (1993) rozděluje sloupcové pojetí výkazu cash flow na přímou a nepřímou metodu. Sloupcové, tzv. retrogradní pojetí slouží k uspořádání toků finančních prostředků tak, aby se vykazala dílčí salda charakterizující tvorbu peněžních přebytků ve vybraných sférách podnikových aktivit.

3.5.2 Výkaz cash flow v bilanční formě

Bilanční formu tvoří na jedné straně tvorba peněžních prostředků a na druhé straně jejich užití. Zobrazení pomocí této formy dovoluje přehledné a oddělené vykazování zdrojů a užití peněžních prostředků.

Forma bilančního výkazu cash flow má podobu netto změn základních souborů položek rozvahy seskupených zpravidla do pěti celků (Freiberg, 1993):

- Neoběžný majetek
- Oběžný majetek
- Vlastní kapitál
- Dlouhodobí cizí kapitál
- Krátkodobí cizí kapitál

Bilanční forma znázorňuje tok kapitálu v podobně netto změn globálně pojatých položek. Nemá proto tak velkou vypovídací schopnost o řadě finančních a investičních tocích, které jsou z hlediska analýzy finančně hospodářské pozice podniku podstatné (Freiberg, 1993).

Aby se zvýšila vypovídací schopnost výkazu, bývají výkazy cash-flow zpravidla koncipovány částečně brutto způsobem. Dalším způsobem, který vede ke zlepšení vypovídací schopnosti, je dělení zdrojů a potřeby kapitálu z časového hlediska na krátkodobé a dlouhodobé. Také se mohou členit na zdroje vnější a vnitřní (Freiberg, 1993).

3.6 Metody sestavení cash flow

Dle Režňákové (2010) lze k sestavení cash flow využít přímou a nepřímou metodu.

Mezinárodní standard IAS 7 se zabývá také metodami sestavování výkazu peněžních toků (Dvořáková, 2011) a stejně jako v České právní úpravě je rozděluje na přímou a nepřímou metodu.

3.6.1 Přímá metoda

Přímá metoda vychází z vykazování hlavní skupiny peněžních příjmů a výdajů (Vochozka, 2011).

Standard IAS 7 preferuje využívání metody přímé. Tato metoda zveřejňuje hlavní třídy peněžních příjmů a výdajů uskutečněných v jednotlivých oblastech, tedy provozní, investiční a finanční. Tato zveřejnění umožňují odhadnout vývoj peněžních toků v budoucnosti (Dvořáková, 2011).

Sestavení přehledu o peněžních tocích přímou metodou představuje sledování jednotlivých položek příjmů a výdajů peněz za dané období. Tento způsob vyžaduje samostatné třídění dokladů, proto se používá především v krátkém časovém horizontu, zejména při plánování příjmů a výdajů na čtvrtletí, měsíce, dekády či dny (Režňáková, 2010). Sledování příjmů a výdajů za určité období je v účetnictví obtížné. Z tohoto důvodu přímá metoda zpracovává přehled cash flow mimoúčetně. Je zde sledován tok peněžních prostředků na účtech peněžních prostředků (Martinovičová, a kol., 2014).

Přímá metoda vychází ze skutečných plateb, tedy čistých peněžních toků uvedených v samostatné bilanci peněžních toků (Knápková, a kol., 2013). Informace potřebné k sestavení výkazu lze získat z účetních záznamů analýzou jednotlivých uskutečněných peněžních toků (Dvořáková, 2011).

Alternativou pro sestavení výkazu může být úprava položek výsledovky. V tomto případě se upraví tržby z prodeje a náklady na prodej, případně další výnosy a náklady tak, aby odrážely pouze uskutečněné peněžní toky. (Dvořáková, 2011)

Při účtování se uplatňuje aktuální princip, to znamená, že transakce se vykazuje v období, kdy nastala, bez ohledu na to, zda se již uskutečnil s ní spojený příjem či výdaj peněz (Grünwald, a kol., 2007).

Přímá metoda vychází ze skutečnosti, že každý výnos nebo náklad v běžném období nemusí být příjmem či výdajem a také naopak, že v běžném období mohlo dojít k příjmům či výdajům, které nebyly v běžném období výnosem či nákladem (Grünwald, a kol., 2007).

Výhodou přímé metody je, že zobrazuje hlavní kategorie peněžních příjmů a výdajů. Naopak nevýhodou je fakt, že nejsou patrné zdroje a užití peněžních prostředků (Knápková, a kol., 2013).

Přímá metoda je používána především malými podniky pro operativní řízení financování (Martinovičová, a kol., 2014).

Grünwald, a kol. (2007) rozlišuje toky na peněžní a kapitálové. Sestava kapitálových toků zahrnuje přírůstky a úbytky peněžních prostředků od změn stavu

položek v aktivech a pasivech rozvahy. Zdrojem finančních prostředků jsou přírůstky peněžních prostředků a úbytky jsou užitím finančních prostředků.

V příloze B a C jsou uvedeny základní modely přímé metody peněžních a kapitálových toků.

Při sestavování výkazu přímou metodou se jedná o korekci jednotlivých položek výsledovky pomocí změn příslušných rozvahových položek na příjmy a výdaje. V případě, že nelze přiřadit změny stavů rozvahy k jednotlivým položkám výsledovky, např. nevíme-li, zda se závazky týkají dodávek materiálu nebo investic, pak nezbyvá než vykázat tyto položky samostatně bez vazby na nákladové či výnosové položky. To snižuje vypovídací schopnost výkazu cash flow, protože se snižuje přesnost vykazování příjmů a výdajů a jejich sald (Freiberg, 1993).

3.6.2 Nepřímá metoda

Český účetní standard pro podnikatele č. 023 – Přehled o peněžních tocích uvádí příklad možného řešení přehledu peněžních toků nepřímou metodou.

Nepřímá metoda je založena na změnách v rozvaze, nepeněžních transakcích a dalších operacích prováděných ve firmě (Vochozka, 2011).

Knápková, a kol. (2013) uvádějí, že nepřímá metoda sestavování výkazu cash flow vychází z výsledku hospodaření zjištěného v podvojném účetnictví, který se transformuje na tok peněz.

Dle IFRS při sestavení výkazu o peněžních tocích nepřímou metodou je čistý peněžní tok z provozní činnosti zjištěn prostřednictvím úprav dosaženého výsledku hospodaření (Dvořáková, 2011).

Sestavení výkazu cash flow nepřímou metodou je založeno na využití informací z rozvahy, která je základním informačním zdrojem pro sledování peněžních toků, ale také výkazu zisků a ztrát (Režňáková, 2010). Nepřímá metoda využívá vazby mezi rozvahou a výsledovkou (zisk) a vazby mezi přehledem cash flow a rozvahou (pohotové finanční prostředky) (Martinovičová, a kol., 2014).

Z principu duality účetních operací vyplývá, že meziroční změna stavu rozvahové položky znamená z hlediska cash flow příliv nebo odliv peněz. Zjednodušeně lze říci, že

růst aktiv, tedy nabytí majetku, či pokles pasiv, tedy vrácení finančních zdrojů, znamená odliv peněz a naopak pokles aktiv nebo růst pasiv znamená příliv peněz (Režňáková, 2010). Dochází k transformaci zisku do změny peněžních prostředků a úpravám o další pohyby peněžních prostředků v souvislosti se změnami majetku a finančních zdrojů (Martinovičová, a kol., 2014).

Dle Knápkové, a kol. (2013) vychází transformace z těchto skutečností:

- každý náklad nemusí být současně i úbytkem peněz, tedy výdajem (např. odpisy dlouhodobého hmotného majetku),
- každý výdaj nemusí být současně i nákladem (např. nákup dlouhodobého hmotného majetku),
- každý výnos nemusí být současně i přírůstkem peněz, tedy příjmem (např. aktivace stroje),
- každý příjem nemusí být současně i výnosem (např. přijaté zálohy).

Výsledek hospodaření se upraví o tyto výše uvedené položky, a tím se získá přehled o toku peněz za sledované období (Knápková, a kol. 2013).

Náklady, které nejsou výdajem, musí být k výsledku hospodaření přičteny. Výdaje, které nejsou nákladem, se do výsledku hospodaření nepromítají, ale protože peníze byly vydány, proto od výsledku hospodaření v toku peněz se odečítají. Výnosy, které nejsou příjmem, se od výsledku hospodaření odečítají. Příjmy, které nejsou výnosem, se musí k výsledku hospodaření v toku peněz přičíst, protože se jinak do výsledku hospodaření nepromítají (Knápková, a kol., 2013).

IFRS uvádí, že v oblasti investiční a oblasti financování je výkaz vždy sestavován na bázi hrubých příjmů nebo výdajů, které se nekompensují ani vzájemně nezapočítávají a jsou uskutečněny v uvedených oblastech (Dvořáková, 2011).

Dvořáková (2011) definuje úpravu zisku nebo ztráty dle IFRS:

- úprava o nepeněžní transakce související se změnami pracovního kapitálu (např. úprava o odpisy, o změnu stavu rezerv s ohledem na titul, na který jsou rezervy vytvářeny, odložené daně, nerealizované kurzové rozdíly),

- vyloučení peněžních položek, které souvisejí s investičními činnostmi (např. zisky či ztráty z prodeje dlouhodobého majetku) či s financováním.

Dle Grünwalda, a kol. (2007) se čistý peněžní tok z provozní činnosti nepřímou metodou odvozuje od výsledku hospodaření za účetní období, který je upraven ve třech krocích:

- nepeněžní výnosy a náklady, které nemají přímý vliv na přírůstek, nebo úbytek peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů,
- změny některých položek pracovního kapitálu,
- položky příjmů a výdajů spojených s finanční a investiční činností, které nepatří k peněžním tokům z provozní činnosti.

Knápková, a kol. (2013) uvádí zásady pro posuzování změn jednotlivých položek:

- je-li konečný stav aktivních položek vyšší než počáteční, vykazuje se tato změna záporně,
- je-li konečný stav pasivních položek vyšší než počáteční, vykazuje se tato změna kladně,
- vyloučení výnosů se do přehledu o peněžních tocích znázorňuje záporně,
- vyloučení nákladů se do přehledu o peněžních tocích zachycuje kladně.

V České republice je využívána spíše nepřímá metoda výpočtu. V příloze A je uvedeno schéma sestavení výkazu cash flow nepřímou metodou dle Českého účetního standardu č. 23. Sestavování výkazu nepřímou metodou nedovoluje vykazování dílčích sald a jednotlivých příjmů a výdajů uvnitř běžné oblasti hospodaření. V tomto výkazu je zobrazena diference mezi ziskem a cash-flow. Oblast investic a vnějšího financování má analogickou strukturu jako u přímé metody (Freiberg, 1993).

3.7 Další metody sestavování výkazů cash-flow

Freiberg (1993) rozlišuje tři základní způsoby vykazování cash-flow:

Výkaz cash-flow vycházející z příjmů a výdajů, který představuje čistý účet toků peněžních prostředků.

Výkaz zobrazuje saldo toků příjmů a výdajů a také jejich strukturu. Výkazu chybí informace o tocích finančních prostředků, které nemají charakter příjmů a výdajů peněžních prostředků, jako je například změna zásob, pohledávek, závazků apod. Tato skutečnost snižuje vypovídací schopnost výkazu cash-flow o finanční pozici podniku (Freiberg, 1993).

Výkaz cash-flow sestavený na bázi nákladových a výnosových údajů je založen na transformaci výnosově nákladových informací v příjmově výdajových údajích, pomocí změn položek rozvahy. Jedná se o modifikované pojetí vykazování cash-flow, kdy se zobrazují toky peněžních prostředků pomocí toků nákladů a výnosů a změn stavů majetkových a kapitálových položek (Freiberg, 1993).

Výkaz cash-flow vycházející ze salda výnosů a nákladů (zisku), je založen na korekci zisku o změny stavů položek aktiv a pasiv, které vyjadřují rozdíl mezi toky příjmů a výdajů a mezi toky výnosů a nákladů. Jedná se tedy o rozdíl mezi cash-flow a ziskem (Freiberg, 1993).

3.8 Způsob tvorby výkazu cash flow

Knápková, a kol. (2013) uvádí otázky, které pomáhají ke zdárnému a smysluplnému sestavení výkazu cash flow:

- Jaká vstupní data budou použita?
- Jaká bude obsahová náplň pojmu peněžní prostředky?
- Jaká bude struktura výkazu cash flow?
- Jakou formu bude mít výkaz cash flow? Bilanční nebo sloupcovou?

Vstupní data pro zpracování výkazu cash flow (disponibilita datové základny)

Dle Knápkové, a kol. (2013) je datovou základnou výkazu o peněžních tocích účetnictví. Využití těchto údajů závisí na tom, kdo daný výkaz sestavuje. Freiberg (1993) v této souvislosti rozlišuje výkazy cash-flow podle toho, zda jsou sestaveny interními subjekty nebo externími subjekty.

Externí uživatel

Externí uživatel má přístup pouze k účetní závěrce společnosti a výkaz sestavuje pouze v hrubém členění na jednotlivé činnosti. Výkaz cash flow v tomto případě je sestavován prostřednictvím změn stavů položek rozvahy a pomocí nákladových a výnosových položek z výsledovky (Knápková, a kol., 2013).

Pracovníci zodpovědní za vedení účetnictví

Pracovníci zodpovědní za vedení účetnictví a přípravu podkladů pro finanční řízení podniku mají k dispozici veškeré dostupné informace s ohledem na to, aby takto sestavený výkaz cash flow mohl sloužit k efektivnímu hodnocení a následnému plánování finančních politik daného podniku. Informace jsou čerpány z jednotlivých syntetických a analytických účtů a ostatních interních dokladů (Knápková, a kol., 2013).

3.9 Sestavení a prezentace výkazu peněžních toků

IFRS uvádí zásady k sestavení a prezentaci výkazu peněžních toků a souvisejícím zveřejňovaným informacím (Dvořáková, 2011):

Zákaz kompenzace

Standard vyžaduje v zásadě nekompenzované vykazování hrubých peněžních toků, které se uskutečňují v jednotlivých oblastech.

Kompenzaci umožňuje vykázat pouze u peněžních příjmů a úhrad prováděných jménem zákazníků a peněžních příjmů a úhrad u položek s rychlým obratem, vysokými částkami a krátkou splatností.

Peněžní toky v cizí měně

Peněžní transakce provedené v cizí měně se účtují ve funkční měně účetní jednotky s použitím měnového kurzu k datu uskutečnění transakce. Kurzové rozdíly, které vzniknou z ocenění peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů držených v cizí měně jsou

vykazovány ve výkazu peněžních toků odděleně tak, aby uvedly v soulad peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty na začátku a na konci období.

Daně ze zisku

Peněžní toky, které pocházejí z daně ze zisku, se vykazují odděleně v té oblasti peněžních toků, se kterou souvisejí. Často nelze specifikovat souvislost placených daní s investiční či provozní sférou, tyto toky jsou uváděny v rámci provozní činnosti.

Požadavky na vykazování peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů

Standard ukládá účetní jednotce povinnost zveřejnit složky peněžních prostředků a ekvivalentů a provést sesouhlasení těchto zveřejněných položek s položkami v rozvaze. V případě peněžních ekvivalentů účetní jednotka také zveřejní pravidla, která používá při sestavení položek, jež se stanou součástí peněžních ekvivalentů.

3.10 Silné a slabé stránky analýzy peněžních toků

V porovnání s analýzou, která je založena na rozvaze a výsledovce, má analýza peněžních toků tyto výhody:

- V jednom výkazu jsou zahrnuty všechny toky, tedy provozní, investiční i finanční.
- Jako zdroj financování je považováno cash flow netto oproti zisku, který budí nedůvěru.
- V rámci výdajů ze zadrženého zisku jsou zahrnuty také dividendy.
- Příjmy a výdaje jsou jednodušší pro pochopení než výnosy a náklady.
- Cash flow bývá meziročně stabilnější než zisk.
- Přírůstek zásob a pohledávek nezlepšuje ukazatel krátkodobé platební schopnosti (Grünwald, a kol., 2007).
- Výkaz o peněžních tocích není ovlivněn metodou odpisování dlouhodobého majetku, účetní odpisy nejsou spojené s pohybem peněžních toků.
- Peněžní tok není zkreslován systémem a výší časového rozlišení, respektování věcné a časové souvislosti v účetnictví má dopady do výsledku hospodaření, ale nemusí mít vliv na peněžní toky.
- V účetnictví je uplatňován realizační princip. V okamžiku přechodu vlastnických práv se zachycuje zvýšení pohledávek a výnosů, které má vliv na výsledek hospodaření, ale na peněžní toky nastává vliv až v okamžiku zaplacení.

- V souladu se zásadou opatrnosti se v účetnictví zachycují potenciální ztráty, rizika a znehodnocení s ohledem na věrný obraz skutečnosti v účetnictví, např. tvorbou rezerv, opravných položek, což znamená dopady do výsledku hospodaření, ale neovlivňuje to vývoj peněžních toků (Skálová, 2013).
- Dle Mackenzie, a kol. (2013) poskytuje výkaz o peněžních tocích náhled do finanční struktury subjektu a její schopnost ovlivnit částky a načasování peněžních toků, tak aby se peněžní toky přizpůsobily měnícím se okolnostem a příležitostem (vlastní překlad).
- Výkaz poskytuje dostatečné informace pro hodnocení změn aktiv, závazků a vlastního kapitálu účetní jednotky (Mackenzie, a kol., 2013) (vlastní překlad).
- Slouží jako ukazatel částky, načasování a jistoty budoucích peněžních toků. Pokud má účetní jednotka zavedený systém pravidelného sestavování výkazu o peněžních tocích, může chyb z minulých období využít pro přesnější hodnocení budoucích peněžních toků (Mackenzie, a kol., 2013) (vlastní překlad).

Peněžní toky mají také své slabiny:

- Ignorují potřebu časové shody mezi příjmy (inflows) a výdaji (outflows).
- V peněžních tocích se nenajde nic z toho, co postrádáme ve výsledovce.
- Na analýzu peněžních toků nejsou zainteresované osoby ještě dostatečně zvyklé (Grünwald, a kol., 2007).

3.11 Vyhodnocení výkazu cash flow

Pro firmu je důležitý vztah účetního výsledku hospodaření a peněžních toků. K hodnocení firmy není důležitá pouze schopnost vytvářet kladný výsledek hospodaření, ale také zajištění dostatečného množství peněžních prostředků pro běžné fungování firmy. Ve vztahu těchto dvou položek může dojít dle Růčkové (2010) ke čtyřem různým situacím:

Výsledek hospodaření z provozní činnosti je zisk, peněžní tok z provozní činnosti je kladný. Jedná se o nejlepší variantu, která může nastat. Firma hospodaří vhodně se svěřenými finančními prostředky, ale i zde je potřeba udělat hlubší analýzu.

Výsledek hospodaření z provozní činnosti je zisk, peněžní tok z provozní činnosti je záporný. Z výsledku plyne, že společnost neinkasuje dostatečně rychle finanční prostředky. Firma v takové situaci může mít problémy se zajištěním dostatečného množství finančních prostředků pro běžný chod společnosti.

Výsledek hospodaření z provozní činnosti je ztráta, peněžní tok z provozní činnosti je kladný. Jedná se o situaci, která naznačuje neschopnost managementu dostatečným způsobem zhodnocovat vložený kapitál a signalizuje to také budoucí možné problémy v hospodaření firmy. Může dojít k situaci, kdy investoři nebudou ochotni vstupovat do firmy, která nezajistí zhodnocení finančních prostředků.

Výsledek hospodaření z provozní činnosti je ztráta, peněžní tok z provozní činnosti je záporný. Tento případ je nejnepríznivější, protože oba výkazy signalizují problémy v hospodářské situaci firmy. Z dlouhodobého hlediska je jednoznačně tato firma dlouhodobě neudržitelná.

Přehled o peněžních tocích odpovídá dle Skálové (2013) na následující otázky:

- Kolik peněžních prostředků měla účetní jednotka na počátku sledovaného období?
- Jaká byla tvorba peněžních prostředků podle jednotlivých činností?
- Jaké bylo užití peněžních prostředků podle jednotlivých činností?
- Kolik peněžních prostředků má účetní jednotka k dispozici na konci období?
- Jaký je celkový peněžní tok za sledované období?

3.12 Finanční plánování

Dle Freiberga (1993) je účelem finančního plánování ve firmě rentabilní zajišťování likvidity hospodářské činnosti. Finanční plánování v sobě skrývá rozhodování o efektivním využívání volných přebytků kapitálu v jednotlivých obdobích a také rozhodování o optimálním způsobu krytí kapitálové potřeby.

Finanční plánování není regulováno směrnicemi, zákony ani zásadami či principy, jako je tomu v účetnictví. Přesto by mělo plánování splňovat alespoň tyto požadavky:

Úplnost - finanční plán musí obsahovat všechny příjmy a výdaje, popřípadě všechny stanovené veličiny.

Systematičnost - finanční plán musí integrovaně propojit hlediska rentability a likvidity v plánovacích aktivitách firmy.

Přehlednost - důležité je uspořádání a strukturalizace finančního plánu. To umožňuje jeho analýzu a kontrolu.

Periodičnost - finanční plán alokuje příjmy a výdaje do přesně vymezených období.

Elastičnost - finanční plán musí být kontinuálně aktualizován v relaci ke změněným podmínkám z důvodu toho, aby neztrácel realnost.

3.12.1 Horizontální koordinace

Funkční útvary společnosti nejprve sestavují operativní plány, mezi které můžeme zařadit plány odbytu, zásobování, výroby, pracovních sil a investic. Tyto operativní plány jsou sestavovány z hlediska plnění podnikových cílů, tedy zisku, rentability, výnosnosti apod. Následně je prověřeno, zda toky peněžních prostředků vyvolané zbožovými toky, obsaženými v dílčích operativních plánech, vyvolávají nelikviditu, nebo zda vedou k peněžním přebytkům. (Freiberg, 1993)

Horizontální koordinací dochází k integraci plánu zisku a plánu likvidity, tedy finančního plánu firmy. (Freiberg, 1993)

Z globálního hlediska jsou finanční plány vyjádřením finančních efektů dílčích operativních plánů v oblasti investic, majetku, finančních zdrojů a cash flow. Z hlediska těchto efektů Freiberg (1993) finanční plán vnitřně účelově strukturuje do těchto prvků:

1. Plán investic (capital budget)

Jsou zde uvedeny informace o potřebě kapitálu na investiční projekty, o krytí této potřeby a údaje o návratnosti investovaných zdrojů.

2. Plánovaná rozvaha (budgeted balance sheet)

Udává údaje o výši hodnoty jednotlivých položek majetku podniku a jeho finančních zdrojů k danému datu v budoucnosti.

3. Plán likvidity (cash – budget)

Obsahuje plán cash-flow za dané období.

4. Plán změn ve finanční pozici (budget statement of changes in financial position)

Zobrazuje údaje o potřebě kapitálu v daném období a způsobu jeho krytí.

3.12.2 Časová koordinace

Finanční plány se mohou sestavovat pro různou délku časové řady. Může se jednat o den, týden, měsíc, čtvrtletí, rok či více let (Freiberg, 1993).

Freiberg (1993) rozlišuje finanční plány dle délky časové řady:

- Krátkodobé – jedná se o finanční plány do 1 roku,
- Dlouhodobé, střednědobé – finanční plány s delším časovým horizontem než je 1 rok.

Údaje uvedené v krátkodobých plánech by měly odpovídat posloupnosti plánů, které jsou stanoveny v plánu dlouhodobém. Z této podmínky vyplývá termín časová koordinace (Růčková, 2010).

Pokud se jedná o delší časovou řadu, je obtížnější predikce příjmů a výdajů. Proto se upouští od obsahové a časové determinace budoucích příjmů a výdajů a místo toho se plánuje změna ve finanční pozici podniku. Jedná se o změny vázanosti prostředků a změny ve struktuře jejich finančního krytí. (Freiberg, 1993)

Finanční plány na časové ose musí být propojené pro různé horizonty plánů. Počáteční stav peněžních prostředků na začátku prvního kvartálního plánovacího období je nutně shodný s počátečním stavem peněžních prostředků na začátku ročního plánovacího období. Obecně platí, že cash flow v ročním plánu je sumou cash flow kvartálních plánů. Stejně jako u počátečního zůstatku i konečný zůstatek plánu posledního kvartálu musí být shodný s konečným zůstatkem ročního plánu (Freiberg, 1993).

Na finanční plány mají vliv také zkušenosti manažerů, kteří plány provádí, datová základna, pravidelnost obrátového procesu a stabilita okolí společnosti (Freiberg, 1993).

Klouzavé plánování

Časová struktura finančního plánu dle Růčkové (2010) by měla být co nejjemnější, aby zajišťovala co nejlepší likviditu podniku. Proto je doporučován specifický způsob sestavování plánu, tedy „klouzavé plánování“.

Klouzavý plán se určuje pro stanovené období, dále je rozdělen na kratší časově shodné úseky. Pro kratší období jsou sestaveny operativní plány a dlouhodobý plán po nich doslova „klouže“ (Růčková, 2010).

Klouzavé plány vychází z trvalé délky plánovacího horizonty, ale finanční plán se sestavuje v požadované struktuře vždy na začátku běžného měsíce na příštích 12 měsících. Po uplynutí běžného měsíce se sestavuje další finanční plán na začátku následujícího měsíce. Délka plánovacího období je znovu 12 měsíců. Období je sice kratší o měsíc, který již proběhl, ale prodlouží se o nový měsíc (Freiberg, 1993).

Tato metoda může být doplněna či úplně nahrazena postupem, který spočívá v pevně vymezeném ročním období. Každý měsíc dochází k aktualizaci tohoto ročního plánu systémem kombinace skutečných dat a aktualizovaných plánů. Původní plán je označován 0 + 12, kde první číslo je počet uplynulých měsíců a druhé plánovaných měsíců. Posledním sestaveným plánem v roce je pak 11 + 1, kde známe skutečné cash flow za prvních 11 měsíců roku a plánujeme poslední měsíc (Freiberg, 1993).

Metoda klouzavého plánování umožňuje vysokou flexibilitu a adaptabilitu plánovacích aktivit (Růčková, 2010).

3.13 Prognóza cash-flow

Plán peněžních toků se sestavuje v návaznosti na plán prodeje a základem je plán příjmů a výdajů (Režňáková, 2010).

Dle Režňákové (2010) je při sestavení plánu peněžních toků potřebné vycházet z těchto příjmů:

- očekávaných zakázek na základě prognózy prodeje podle výrobků a trhů, uzavřených smluv,
- očekávané úrovně cen,
- vývoje devizového kursu v případě obchodních vztahů se zahraničím,
- zásad poskytování obchodních úvěrů
- systému skont a rabatů.

Dále se vychází z těchto výdajů:

- očekávaných provozních výdajů, hlavně plateb dodavatelům a zaměstnancům,

- plánovaných výdajů, vyplývajících z aktualizace dlouhodobých záměrů pro daný rok (např. investice),
- plánovaných plateb vlastníkům a věřitelům (úroky, splátky úvěrů, podíly ze zisku).

Při tvorbě prognózy cash-flow Freiberg (1993) využívá tři základní techniky:

1. Pragmatické techniky

Získávají a zpracovávají informace, které mají zdroj ve zkušenosti a v intuitivních odhadech charakteristik budoucího vývoje. Jedná se o formu expertního odhadu.

2. Extrapoláční techniky

Základem jsou matematicko-statistické metody, které zpracovávají retrospektivní data a jejich projekci do budoucna.

3. Kauzální techniky

Jsou založeny na příčinně následných vazbách mezi podnikovými jevy. Zásadní je zde věcná souvislost jevů, ne závislosti v čase. Například ze smluv se zákazníky můžeme odvodit velikost pohledávek a také požadavky na zásobování.

Výsledek prognózy cash flow za dané období nás informuje o stavu volných peněžních prostředků nebo o potřebě dodatečných peněžních prostředků na konci dané periody. V případě, že na konci sledovaného období jsou volné peněžní zdroje, management musí rozhodnout o jejich využití. Mohou se ponechat na běžném účtu, nebo se mohou finančně či hmotně investovat. Pokud firma potřebuje dodatečné peněžní prostředky, je třeba řešit způsob jeho krytí, např. dodatečnými finančními zdroje, v případě, že to není možné, pak se tato situace řeší časovými přesuny příjmů a výdajů nebo strukturálními změnami (Freiberg, 1993).

Důsledkem negativního cash-flow v daném plánovaném období je úzký profil, který způsobuje nedostatek peněžních prostředků (Freiberg, 1993).

Freiberg (1993) rozlišuje tyto formy řešení úzkého profilu v likviditě:

1. Zvýšení příjmů v daném plánovaném období

Sem můžeme zařadit desinvestice hmotných oběžných prostředků (prodej nadbytečných zásob, snížení potřeby oběžného majetku), desinvestice neoběžného

hmotného majetku (snížení potřeby majetku), desinvestice finančních prostředků (pomocí skonta, faktoringu, intenzivního vymáhání pohledávek apod.).

2. Snížení výdajů

Snížení výdajů zahrnuje redukce obnovovacích investic, redukce racionalizačních investic (snížení výdajů na vývoj, vypracování projektů apod.), redukce strukturálních a rozvojových investic, redukce finančních investic (výdaje na nákup účasti, na poskytování půjček). Patří sem také snížení nákladů, snížení nákupů nebo jejich časový přesun a také leasing.

Ne všechna opatření jsou stejně finančně účinná a stejně rychle realizovatelná. Také je třeba rozlišovat míru jistoty jejich účinnosti, dopady na zisk a jiné podnikové cíle (Freiberg, 1993).

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika účetní jednotky

Firma MN a. s. je druhým největším zpracovatelem kuřecího masa a výrobcem uzenin z kuřecího masa v ČR.

Od svého vzniku podniká v oblasti zpracování jatečné drůbeže a v roce 1997 zavedla výrobu masných výrobků a polotovarů. Dále firma provozuje prodejnu drůbežích výrobků v areálu závodu a také jídelnu v centru města, která nabízí široký sortiment pokrmů, především z kuřecího masa vlastní produkce (MN a.s., 2014).

Kromě závodu, kde probíhá porážka a masná výroba, provozuje společnost MN a. s. také výkrm kuřat, který je vzdálen několik desítek kilometrů od místa výroby.

Právní formou podnikání je akciová společnost. Společnost má 92 005 ks akcií na majitele v listinné podobě ve jmenovité hodnotě 1 000 Kč. Představující hodnota akcií je tedy 92 005 tis. Kč. Celkový vlastní kapitál k roku 2013 činil 521 268 tis. Kč (výroční zpráva společnosti MN a.s. 2013).

4.1.1 Vývoj společnosti

Akciová společnost MN vznikla v roce 1992, ale její historie sahá až do roku 1966. V tomto roce došlo k dokončení výstavby nového drůbežářského závodu, který byl vybaven technologií na opracování kuřat v závěsu a strojového škulání. Po dostavbě celého závodu mohl provoz ročně zpracovat 20 000 tun drůbeže.

V roce 1992 byla firma MN s. p. transformována Fondem národního majetku na akciovou společnost.

O pět let později společnost započala s výrobou kuřecích uzenin a masných polotovarů v nově vybudovaném objektu provozu masné výroby. K rozšíření tohoto provozu výstavbou nových moderních prostor a zavedením výrobní technologie došlo v roce 2009.

Mezi lety 2001 a 2006 proběhla rozsáhlá modernizace provozů pro opracování a balení drůbeže. V dnešní době patří společnost MN a.s. k nejmodernějším potravinářským provozům v ČR i v Evropě. Společnost každoročně investuje část zisku do obnovy a modernizace výrobních prostor a strojů (MN a.s., 2014).

4.1.2 Organizační struktura podniku MN a. s.

Pro sledování činností v podniku a pro správné řízení je podnik rozdělen na jednotlivé útvary ekonomického charakteru. Vztahy nadřízenosti a podřízenosti můžeme vidět na schématu organizační struktury v příloze D.

Organizační struktura se za posledních pět let měnila každý rok. Vždy došlo k rozšíření nebo rozdělení nějakého útvaru.

4.1.3 Ekonomické údaje o společnosti

Tabulka 4.1: Vybrané údaje z výkazu zisků a ztrát v letech 2011 až 2013 v tis. Kč

Rok	2011	2012	2013
Výnosy	1 999 834	1 942 587	1 973 988
Náklady	1 927 701	1 889 851	1 941 514
Výsledek hospodaření před zdaněním	72 133	52 736	32 474
Odložená daňová pohledávka	20	-67	1 257
Daň z příjmů splatná	21 168	10 472	8 833
Čistý zisk	50 945	42 331	22 384

Zdroj: Výroční zprávy společnosti MN a.s., vlastní zpracování 2014

Čistý zisk za rok 2013 činil 22 384 tis. Kč. Došlo k výraznému poklesu oproti roku 2012, kdy se čistý zisk rovnal 42 334 tis. Kč. Tento pokles činí 47,12%. Důvodem poklesu byly vysoké náklady na nákup jatečných kuřat, způsobené zvýšením cen obilí a krmných směsí v roce 2012.

Zvýšení těchto nákladů nebylo možné promítnout do prodejních cen výrobků. Maloobchodní trh s potravinami je ovládán několika zahraničními obchodními řetězci, které určují obchodní a cenové podmínky na trhu.

Zvyšování sazeb DPH v minulých letech a ekonomická krize se staly rozhodujícími faktory, které ovlivňují chování spotřebitelů při nákupu potravin v případě změny cen potravin.

Z toho plyne, že zvyšování maloobchodních cen potravin by znamenalo pokles objemu prodaného zboží a tržeb. Tyto faktory způsobily pokles ziskové marže společnosti a významně ovlivnily výši zisku a hospodaření společnosti v roce 2013.

Čistý zisk byl rozdělen mezi sociální fond a fond rozvoje. Sociální fond získal celkem 1 384 tis. Kč, příděl do fondu rozvoje činil 21 000 tis. Kč.

Společnost do roku 2011 zvyšovala svůj zisk a tržby. Díky růstu obrátu společnost v roce 2011 zvýšila ziskovost svého hospodaření. V roce 2010 bylo dosaženo disponibilního zisku ve výši 46 752 tis. Kč. V roce 2011 se navýšil zisk o 4 193 tis. Kč, došlo tedy k meziročnímu nárůstu o 8,97 %. V roce 2012 došlo ke snížení zisku o 7%.

Výnosy z tržeb

Tabulka 4.2: Výnosy z tržeb v tuzemsku za období 2009 až 2013 v tis. Kč

Tržby	2009	2010	2011	2012	2013
Tržby za prodej zboží	29 566	33 150	56 461	24 865	25 325
Tržby z prodeje vlastních výrobků	1 365 019	1 418 501	1 680 861	1 705 888	1 780 999
Tržby z prodeje služeb	14 551	14 785	16 256	21 677	21 359

Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování 2014

U tržeb z prodeje vlastních výrobků prodávaných v tuzemsku docházelo každý rok k mírnému nárůstu. Výraznější meziroční růst můžeme vidět v roce 2011, kdy činil zisk z prodeje 1 680 861 Kč. Proti roku 2010 došlo k nárůstu o 262 360 tis. Kč, což znamená zvýšení o téměř 16%.

Tabulka 4.3: Tržby z prodeje vlastních výrobků v zahraničí za období 2009 až 2013 v tis. Kč

	2009	2010	2011	2012	2013
Tržby	35 000	38 965	37 679	40 194	49 757

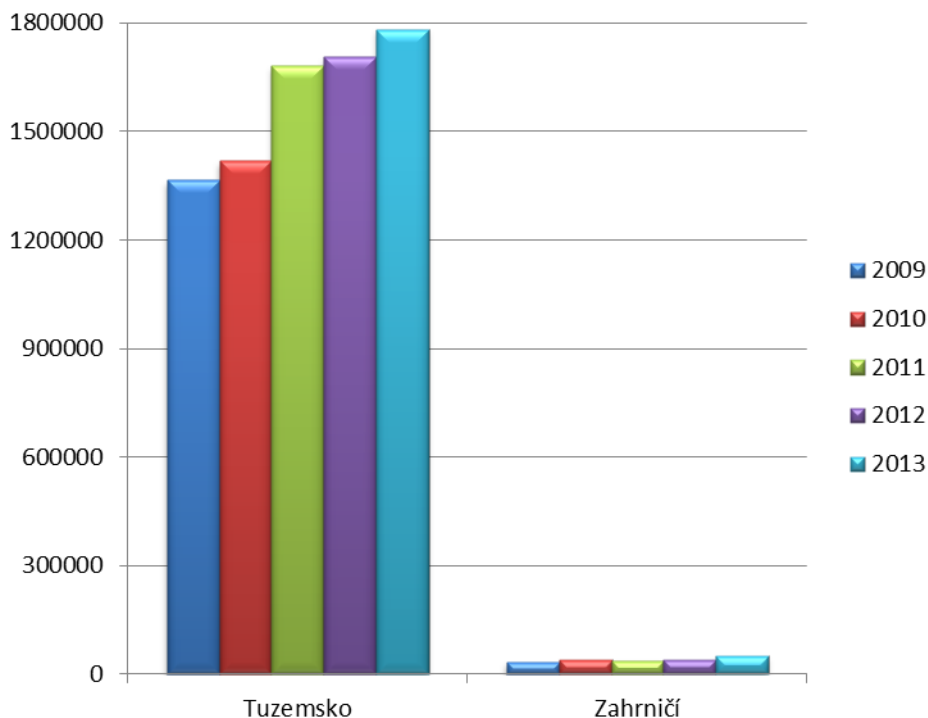
Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování 2014

Tržby za prodej do zahraničí se každý rok mírně zvyšují. Nejvýraznější meziroční nárůst byl v roce 2013. Došlo k růstu o 24%. Přesto tržby za prodej do zahraničí činí pouze malou část celkových tržeb. Pro představu v roce 2013 tržby za hranice tvořily pouze 3% celkových tržeb.

Oproti roku 2010 došlo v roce 2011 k nárůstu i v oblasti produkce masných výrobků, a to o 864 t. V roce 2010 bylo vyrobeno 7 075 t masných výrobků, zatímco v roce 2011 bylo vyrobeno 7 939 t, došlo tedy k nárůstu o 12,21 %.

Zájem o uzeniny ze strany zákazníků je celoroční, v sezóně se však pravidelně zvyšuje zájem o polotovary na grilování. Mezi tyto sezonní výrobky patří zejména špízy a marinované řízky.

Graf 4.1: Tržby z prodeje vlastních výrobků v tis. Kč v letech 2011 až 2013

Zdroj: Vlastní zpracování 2014

V roce 2013 tržby z prodeje výrobků a služeb dosáhly výše 1 852 115 tis. Kč. V roce 2012 bylo dosaženo tržeb za vlastní výrobky a služby ve výši 1 767 759 tis. Kč, to znamená nárůst o 4,77 %. V celkovém výsledku došlo k poklesu zisku a rentability hospodaření firmy v důsledku vysoké výkupní ceny jatečných kuřat.

K největšímu nárůstu exportu došlo v roce 2013, kdy díky přímému vývozu bylo dosaženo tržeb ve výši 49 757 tis. Kč, zatímco v roce 2012 činila výše 40 194 tis. Kč. Meziroční nárůst tržeb z vývozu vlastních výrobků vzrostl o 9 563 tis. Kč., tedy o 23,79 %.

Společnost je i přes nárůst exportu orientována na tuzemský potravinový trh. Export dosahuje pouze 2,72% z celkových tržeb za vlastní výrobky.

Pokles tržeb výrobků z exportu ovšem neměl výrazný vliv na celkové výnosy z běžné činnosti, které v rámci tuzemska i zahraničí v roce 2011 činily 1 734 796 tis. Kč.

V porovnání s rokem 2010, kdy celkové výnosy z běžné činnosti dosahovaly 1 472 251 tis. Kč, tak došlo k růstu o 17,8%.

Společnost dodává své výrobky a zboží z 88,4% 10-ti největším odběratelům a velkoodběratelům. Mezi sítě obchodních řetězců, do kterých společnost MN a.s. dodává patří Tesco, BILLA, Penny, Kaufland, COOP, AHOLD, American Restaurants, Globus, Zimbo a další (Výroční zprávy společnosti MN a.s., 2014).

Zaměstnanci

Tabulka 4.4: Průměrný počet zaměstnanců podle hlavní oblasti činnosti v období 2009 až 2013

	Období				
	2009	2010	2011	2012	2013
Provoz porážky drůbeže	149,4	170,1	195,4	190,2	194,4
Masná výroba	55,5	55,5	50,0	51,6	50,5
Výkrm ve městě X, Y, Z	5,5	5,4	5,0	5,0	12,6
Ostatní	218,4	218,0	216,6	221,2	226,5
Celkem	428,8	449,0	467,0	468,0	484,0

Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování 2014

Tabulka ukazuje, že se počet zaměstnanců každoročně mírně narůstá. Důvodem je zvětšování produkce a rozšiřování výroby hlavně v provozu porážky drůbeže. V roce 2013 došlo k otevření dvou nových výkrmů, které si vyžádaly přijetí 8 nových zaměstnanců. V ostatních oblastech činnosti byl zaznamenán v průběhu pětiletého období dokonce mírný pokles z důvodu zefektivnění a modernizace provozu.

Tabulka 4.5: Náklady na zaměstnance za období 2010 až 2013 v tis. Kč

Rok	2010	2011	2012	2013
Průměrný počet zaměstnanců	449	467	468	484
Mzdové náklady	114 491	129 333	122 976	122 676
Odměny členům statut. orgánů	24 502	17 138	17 436	17 818
Náklady na sociální zabezpečení	40 861	41 576	40 425	42 639
Sociální náklady	2 571	3 561	3 537	3 839
Osobní náklady celkem	182 425	191 608	184 374	186 972

Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování 2014

Tabulka 4.6: Mzdové náklady řídicích pracovníků za období 2010 až 2013 v tis. Kč

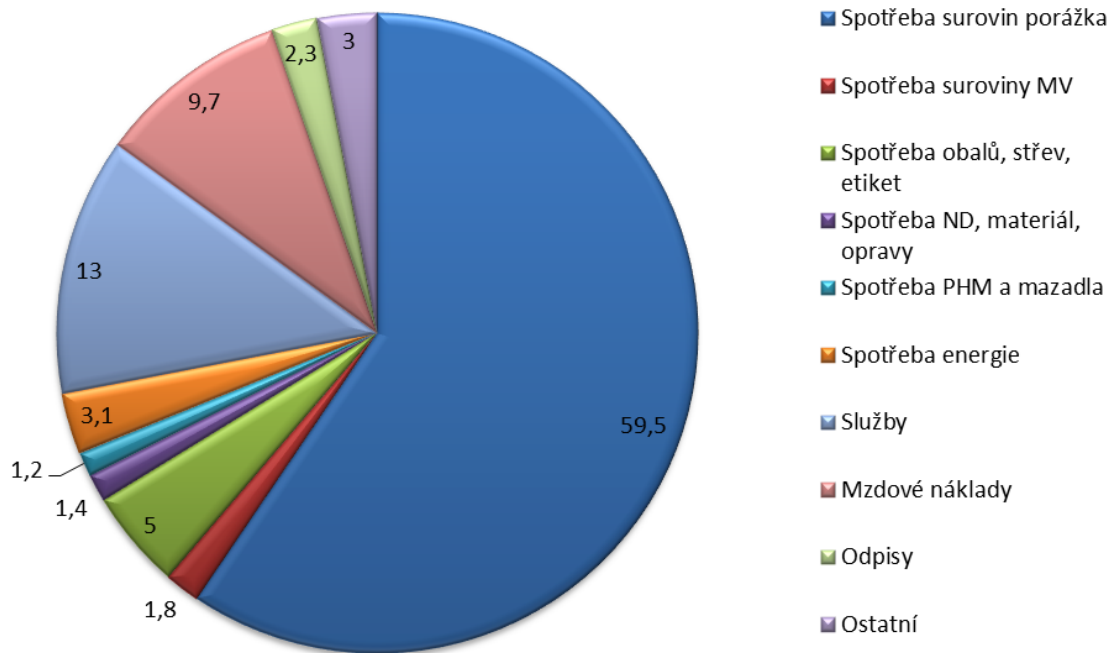
Rok	2010	2011	2012	2013
Počet pracovníků	9	9	10	10
Mzdové náklady	7 319	10 468	14 999	9 251

Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování 2014

Náklady na zaměstnance se zvyšovaly z důvodu rozšiřování kapacity v oblasti počtu zaměstnanců. V roce 2012 a 2013 došlo k poklesu mzdových nákladů z důvodu snižování mezd zaměstnanců.

Podnik dále poskytuje svým zaměstnancům příspěvek na penzijní připojištění do výše 3% z měsíčního vyměřovacího základu zaměstnance pro sociální pojištění, maximálně však ve výši 500,- Kč měsíčně.

Graf 4.2: Struktura nákladů v roce 2013 v %

Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování 2014

Z grafu je patrné, že více než polovinu nákladů tvoří spotřeba surovin na porážce. Náklady na jatečná kuřata a přikoupené suroviny tvoří 59,5 %. Náklady na spotřebu surovin masné výroby tvoří 1,8 % nákladů. V těchto nákladech jsou zahrnuty výdaje na suroviny a koření.

Mzdové náklady a odvody z mezd tvoří 9,7%. Náklady na služby se v posledních letech zvýšily. Jsou v nich zahrnuty náklady na likvidaci odpady, praní prádla, reklamu, veterinární prohlídky apod.

Spotřeba energie tvoří 3,1% celkových nákladů. Tyto náklady jsou tvořeny spotřebou elektřiny, plynu a vody.

4.1.4 Produkty společnosti

V současné době společnost spolupracuje přibližně s 3000 odběrateli z tuzemska i zahraničí. Hlavními nabízenými produkty jsou kuřecí výrobky, které lze objednat nebo si je zakoupit přímo v jedné z podnikových prodejen.

Společnost MN a. s. od roku 1997 zavedla výrobu masných výrobků a polotovarů. V roce 2011 byly na trh uvedeny nové výrobky: kuřecí vídeňské párky, kuřecí špíz se špekem, kuřecí špíz s ananášem, kuřecí játra s cibulkou, klatovské kuřecí řízečky – obalovaný steak, obalovaná játra, obalovaná křídla apod.

Společnost se zaměřuje na maximální prodej chlazené drůbeže, což považuje za trend naší doby. Další významnou částí produkce je zmrazená drůbež, mražené kuřecí výrobky, kuřecí uzeniny a masné polotovary z kuřecího masa nejvyšší kvality.

Nabízený sortiment společnost obohatila o přikoupené zboží, jako je například krůtí maso, kachny, husy, aj.

Vysokou jakost a kvalitu výrobků zaručují certifikáty kvality HACCP, BRC, ISO 9001:2000. Výrobky získaly také ocenění značkou Klasa, Regionální potravina, Česká chuťovka a Dětská Chuťovka (Společnost MN a.s., 2014).

Předmětem podnikání společnosti je:

Řeznictví a uzenářství

Silniční motorová doprava – nákladní vnitrostátní, provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti do 3,5 tuny včetně, - nákladní vnitrostátní, provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny

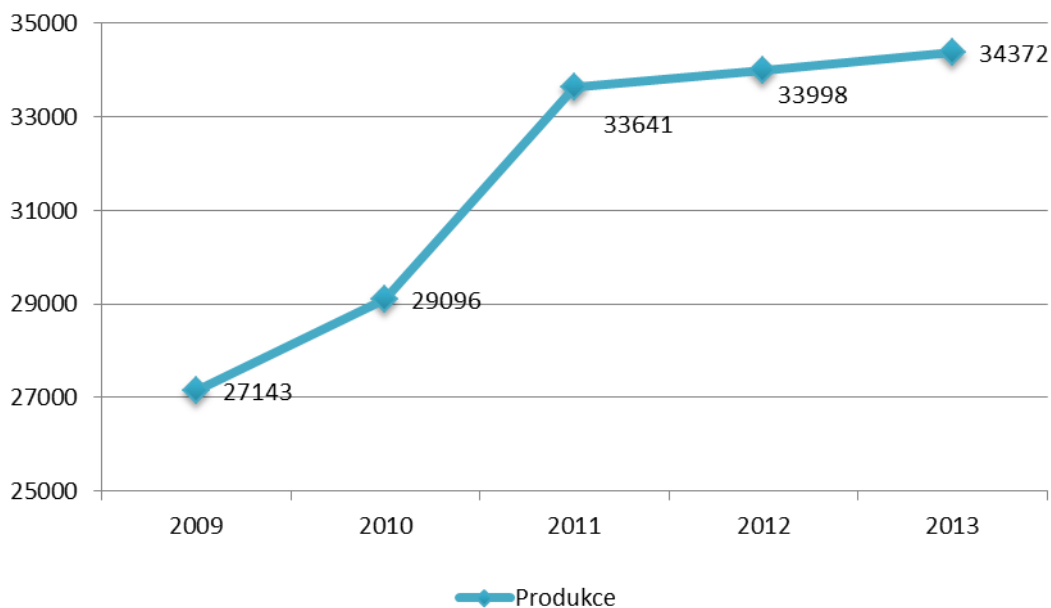
Hostitelská činnost

Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona (Společnost MN a.s., 2014).

Produkce

Pro představu o velikosti podniku slouží graf produkce v t mezi lety 2009 až 2013.

Graf 4.3: Produkce celkem za období 2009 až 2013 v t

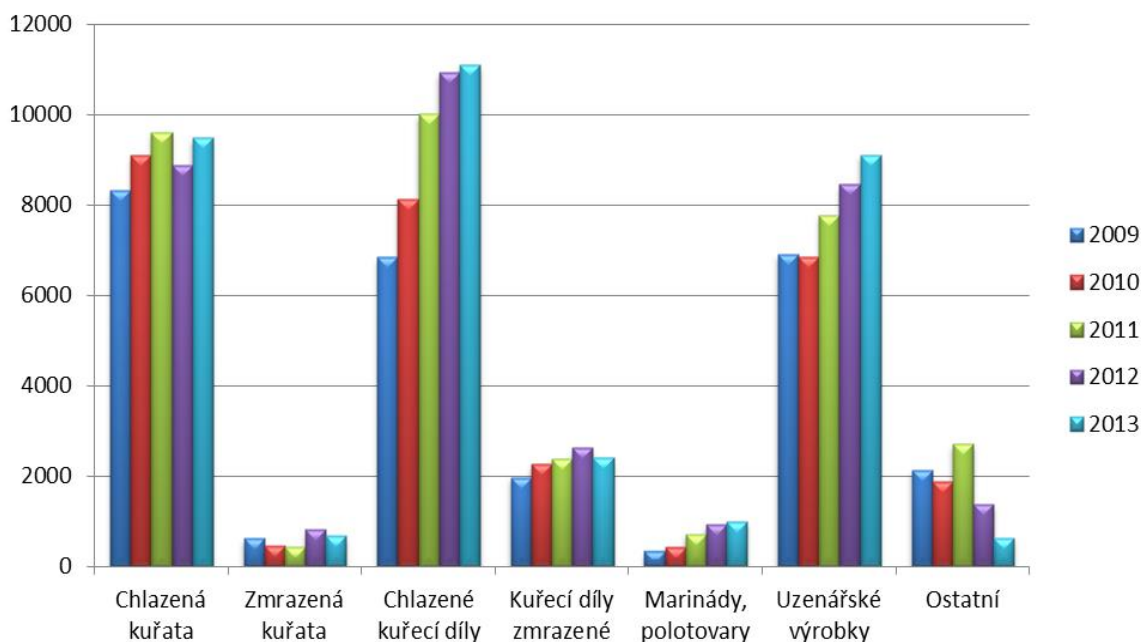

Zdroj: Vlastní zpracován 2014

Z grafu celkové produkce lze vyčíst, že se každý rok zvyšuje. Rok 2011 byl pro společnost nejúspěšnějším rokem ve sledovaném období, došlo k meziročnímu zvýšení produkce o 4545 t, což je 15,6 %., Jedná se o nejvýraznější navýšení produkce za sledované období. V následujících letech se jedná o mírnější navyšování produkce pouze o 1%.

Celkový trh s drůbežím masem v ČR v roce 2011 nejvíce ovlivnil import drůbeže, zejména z Polska a Maďarska. Dalším důvodem bylo rozhodnutí společnosti Agrofert holding uzavřít divizi drůbežního masa výrobního závodu Kostelecké uzeniny (Společnost MN a.s., 2014).

Graf 4.4: Produkce jednotlivých výrobků v t za období 2009 až 2013

Zdroj: Vlastní zpracování 2014

Produkce většiny výrobků každý rok roste. Rok 2013 ovšem zaznamenal mírný pokles produkce u zmrazených kuřat, kuřecích dílů zmrazených. Důvodem je, že se společnost zaměřila na prodej výrobků, které jsou prodávány ve větším objemu a výrobu sortimentu, který netvoří tak velkou část prodeje, omezila.

V posledních letech se mění struktura spotřeby kuřecího masa a přichází trend, kdy klesá poptávka po celých jatečných kuřatech, zejména zmrazených a roste poptávka po chlazených kuřecích dílech. Rozhodujícím hlediskem pro konečného spotřebitele je cena, ale také nabývá na významu hledisko kvality potravin a jejich původ. Produkce uzenin se od roku 2011 každoročně zvyšuje. Zájem o tyto potraviny je celoroční, v sezóně se pravidelně zvyšuje zájem o polotovary na grilování.

4.2 Současný stav řešené problematiky

Účetní závěrka společnosti MN a.s. se zpracovává v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a na základě vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se stanoví postupy účtování a obsah účetní závěrky pro podnikatele platné pro rok 2013 a Českými účetními standardy pro účetní jednotky.

Účetní období je pro společnost kalendářní rok (1.1. – 31.12. 2013). Ovšem každý měsíc provádí prozatímní účetní závěrku. Výkaz peněžních toků společnost sestavuje.

Provozní oblast

Tabulka 4.7: Výsledky hospodaření společnosti za období 2009 až 2013 v tis. Kč

Výsledek hospodaření	2009	2010	2011	2012	2013
Před zdaněním	59 954	65 343	72 133	52 736	32 474
Po zdanění	38 836	46 752	50 945	42 331	22 384

Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování, 2014

Výsledek hospodaření byl nejvyšší v roce 2011, kdy se zvýšil o 6 790 tis. Kč. Tento nárůst činil 10,5%. V dalších letech se snížil o 7% v roce 2012 a o dalších 6% v roce 2013. Přesto je firma s výsledkem hospodaření spokojena, protože dosáhla vytyčeného cíle.

Tabulka 4.8: Odpisy a oprávky za období 2009 až 2013 v tis. Kč

Odpisy a oprávky	2009	2010	2011	2012	2013
Odpisy	41 280	45 796	45 639	42 860	39 479
Oprávky	-462 164	-470 323	-502 450	-523 705	-545 244

Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování, 2014

Odpisové plány jsou stanoveny lineární metodou odpisování, s měsíčním odpisem od měsíce následujícího po zařazení do majetku. Odpisové plány jednotlivých složek majetku jsou v průběhu odpisování upravovány, tak aby byl majetek odpisován po dobu životnosti.

Daňové odpisy

Při výpočtu daňových odpisů společnost vychází ze zákona o dani z příjmů č. 586/92 Sb. Daňové odpisy dlouhodobé hmotné majetku jsou prováděni na základě rovnoměrného nebo zrychleného odpisování.

Účetní odpisy

Odpisový plán dlouhodobého hmotného majetku účetní jednotka sestavuje v interní směrnici. Odpisy v roce 2013 se řídily také aktualizovanou vnitropodnikovou směrnicí.

Tabulka 4.9: Pracovní kapitál v období 2009 až 2013 v tis. Kč

	Položky	2009	2010	2011	2012	2013
+	Zásoby	55 921	41 373	67 938	68 159	58 356
+	Pohledávky dl.	17 570	106 872	101 154	90 166	87 050
+	Pohledávky kr.	158 935	167 686	176 845	188 609	169 290
+	Finanční majetek	4 840	18 650	37 050	60 699	74 780
-	Krátkodobé závazky	183 386	217 182	218 783	221 442	205 171
=	Čistý pracovní kapitál	53 880	117 399	164 204	186 191	184 305

Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování, 2014

Čistý pracovní kapitál se každý rok zvyšuje. K největšímu meziročnímu nárůstu došlo v roce 2010 o 118%. Důvodem bylo především navýšení dlouhodobých pohledávek.

Tabulka 4.10: Krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů a zálohy po splatnosti

Počet dnů	2013	2012	2011	2010	2009
Do 30 dnů	9 330	13 423	14 958	7 521	11 292
Do 90 dnů	620	- 2 376	1 177	604	363
Do 180 dnů	119	- 421	770	2 882	817
Do 360 dnů	-21	733	14	-4	-344
Nad 360	2 372	6 984	1 903	3 917	3 304
Celkem	12 420	18 163	18 822	14 920	15 432

Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování, 2014

Z důvodu uplatnění zásady opatrnosti byla k pohledávkám z obchodního styku vytvořena v roce 2010 opravná položka v celkové výši 4 452 tis. Kč.

Tabulka 4.11: Pohledávky ve splatnosti v letech 2009 až 2013 v tis. Kč

Pohledávky	2009	2010	2011	2012	2013
Z obchodních vztahů a záloh	143 567	158 205	160 428	168 317	162 726
Ostatní	7 962	3 012	6 860	13 018	3 770

Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování, 2014

Z důvodu uplatnění zásady opatrnosti byly k pohledávkám z obchodního styku v roce 2013 vytvořeny opravné položky v celkové výši 9 626 tis. Kč, z toho účetní opravná položka ve výši 8 606 tis. Kč. Pohledávky vedené v účetní evidenci nejsou určeny k obchodování.

Tabulka 4.12: Zásoby v letech 2009 až 2013 v tis. Kč

Zásoby	2013	2012	2011	2010	2009
Materiál	19 440	18 637	17 345	14 360	12 648
Výrobky	24 408	35 053	38 801	25 968	37 211
Zvířata	14 386	14 293	11 002	0	5 849
Zboží	122	176	790	1 045	213
Celkem	58 356	68 159	67 938	41 373	55 921

Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování, 2014

Společnost účtuje zásoby způsobem A evidence zásob.

Účtování výdajů zásob ze skladu rozlišuje společnost do skupin:

- *Zásoby nakupované*, které jsou účtovány pomocí váženého aritmetického průměru pořizovacích cen zásob, tzn. cen včetně nákladů s pořízením souvisejících. Mezi náklady, které souvisejí s pořízením, společnost řadí dopravné, provize, clo pojistné a poštovné.
- *Příchovky a přírůstky zvířat* ve sledovaném účetním období jsou oceňovány vlastními náklady. Vlastní náklady příchovků a přírůstků kuřat se přepočítávají vždy k 1. dni účetního období na základě skutečné výrobní režie a skutečných přímých výrobních nákladů vynaložených na výkrm jatečných kuřat v předchozím účetním období. Při výpočtu se stanoví cena za 1 kg kuřete obsahující přímý

materiál a suroviny, přímé mzdy a další nepřímé výrobní náklady vztahující se k výkrmu jatečných kuřat.

- *Zásoby vlastní*, které se účtují pomocí ocenění vlastními náklady (Výroční zpráva, 2013).

Krátkodobý finanční majetek

Společnost MN má s Českou spořitelnou a.s. sjednán kontokorentní úvěr s limitem čerpání peněžních prostředků do výše 10 000 tis. Kč. K 31.12.2013 tento kontokorentní úvěr nebyl čerpán. Úvěr uzavřený s Českou spořitelnou a.s. je zajištěn zástavou pohledávek.

Tabulka 4.13: Krátkodobé závazky v letech 2009 až 2013 v tis. Kč

Závazky	2013	2012	2011	2010	2009
Z obchodních vztahů a zálohy	153 942	184 305	153 073	146 268	126 783
Ostatní	51 229	37 137	65 710	70 914	56 603

Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování, 2014

V roce 2013 a 2012 měla společnost všechny své závazky splacené do data splatnosti.

Majetek společnosti

Tabulka 4.14: Dlouhodobý majetek celkem v letech 2009 až 2013 tis. Kč

Druh majetku	2013	2012	2011	2010	2009
Dlouhodobý majetek	434 621	393 360	365 354	336 776	352 734

Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování, 2014

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek vytvořený vlastní činností společnost oceňuje výrobní režii a přímými náklady vynaloženými na pořízení dlouhodobého majetku.

Tabulka 4.15: Dlouhodobý nehmotný majetek v letech 2009 až 2013 v tis. Kč

Druh majetku	2013	2012	2011	2010	2009
Software	5 032	4 878	3 860	2 904	3 859
Nedokončený dl. nehmotný majetek	489	174	0	311	311
Dlouhodobý nehmotný majetek	5 521	5 052	3 860	3 215	4 170

Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování, 2014

Drobný nehmotný majetek od 20 000 do 60 000 Kč je účtován do nákladů společnosti na účet 518 – Ostatní služby. Drobný nehmotný majetek do 19 999 Kč je účtován také do nákladů společnosti na účet 518 – Ostatní služby.

Tabulka 4.16: Dlouhodobý hmotný majetek v letech 2009 až 2013 v tis. Kč

Druh majetku	2013	2012	2011	2010	2009
Pozemky	5 108	4 248	4 248	4 248	18 752
Stavby	192 502	185 333	175 259	183 790	186 414
SMV a soubory movitých věcí	150 082	128 926	128 788	124 671	131 033
Nedokončený DHM	6 587	6 449	15 040	2 177	6 262
Poskytnuté zálohy na DHM	41	2 653	1 109	25	1 263
celkem	354 320	327 609	324 444	314 911	343 724

Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování, 2014

Drobný hmotný majetek do 1 000 Kč je veden jako zásoba a je účtován do nákladů společnosti při vyskladnění na účet 501 – Spotřeba materiálu.

Drobný hmotný majetek v pořizovací ceně od 1 001 – 40 000 Kč při nákupu účtuje na účet 501 – Spotřeba materiálu. Zároveň je majetek zaevidován do operativní evidence drobného hmotného majetku.

Tabulka 4.17: Dlouhodobý finanční majetek v letech 2009 až 2013 v tis. Kč

Druh majetku	2013	2012	2011	2010	2009
Podíly v ovládaných a řízených osobách	14 770	14 770	14 770	14 770	200
Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	58 990	44 299	19 650	0	0
Půjčky a úvěry – ovl. a řídící osoby, podstatný vliv	1 000	1 610	2 610	3 860	4 620
Jiný dlouhodobý finanční majetek	20	20	20	20	20
Dlouhodobý finanční majetek	74 780	60 699	37 050	18 650	4 840

Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování, 2014

Cenné papíry a majetkové účasti, které firma vlastní ve sledovaném účetním období oceňuje následovně:

- akcie pomocí reálné hodnoty,
- dluhopisy pomocí pořizovací ceny včetně alikvotní části nerealizovaného úroku,
- reálná hodnota akcií ve vlastnictví společnosti kótovaných na Burze cenných papírů Praha se stanoví jako součin počtu akcií ve vlastnictví společnosti a kurzu jedné akcie k 31.12. stanoveného Burzou cenných papírů Praha.

Tabulka 4.18: Vlastní kapitál v letech 2009 až 2013 v tis. Kč

Položky vlastního kapitálu v tis. Kč	2009	2010	2011	2012	2013
Základní kapitál	92 005	92 005	92 005	92 005	92 005
Zákonný rezervní fond	18 518	18 518	18 518	18 518	18 518
Sociální fond	2 441	3 422	4 401	5 608	6 776
Fond rozvoje	186 960	223 960	268 960	318 160	392 960
Ostatní fondy	33 800	33 800	33 800	33 800	0
Nerozdělený zisk minulých let	0	0	0	0	0
Neuhrazená ztráta minulých let	0	0	0	0	0
HV běžného účetního období	38 836	46 752	50 945	42 331	22 384
Oceň. rozdíly z přecenění majetku	-400	-400	- 304	-5 780	-11 375
Vlastní kapitál	521 268	504 642	468 325	504 642	521 268

Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování, 2014

Základní kapitál se za posledních pět let nezměnil a zákonný rezervní fond je také ve stejné výši. Měnil se pouze sociální fond a fond rozvoje.

Tabulka 4.19: Cizí kapitál v letech 2009 až 2013 v tis. Kč

Cizí zdroje	2009	2010	2011	2012	2013
Rezervy	59 999	61 548	64 900	56 108	81 302
Dlouhodobé závazky	8 208	11 388	11 408	11 341	12 598
Krátkodobé závazky	183 386	217 182	218 783	221 442	205 171
Celkem	251 593	290 118	295 091	288 891	299 071

Zdroj: Výroční zpráva společnosti, vlastní zpracování, 2014

Dlouhodobé a krátkodobé závazky se v průběhu času mírně zvyšují.

4.3 Sestavení výkazu cash flow ve sledovaném období

Kapitola se zabývá sestavením výkazu peněžních toků ve společnosti MN a.s. za období 2010 až 2013 a zjištěním jeho vývoje.

Při sestavování výkazu jsou nejdůležitější tři základní kroky. Nejprve se vypočítají rozdíly konečných a počátečních stavů potřebných položek rozvahy. Dále se zjišťuje, zda mají kladný či záporný vliv na peněžní toky. Vlivy jsou členěny na provozní, finanční a investiční činnost. Na závěr se všechny položky uspořádají do výkazu peněžních toků a vypočítá se změna peněžních toků v daném období.

Tabulka 4.20 Vliv změn položek aktiv a pasiv na peněžní toky za období 2010 až 2013
v tis. Kč

Položky rozvahy	2010	2011	2012	2013
Aktiva				
DM brutto	7 799	- 60 705	- 49 261	- 62 800
Oprávky k DM	8 159	32 127	21 255	21 539
Zásoby	17 958	- 26 565	-221	9 803
Opravné položky k výrobkům	- 3410	0	0	0
Pohledávky dlouhodobé	- 89 302	5 718	10 988	3 116
Pohledávky krátkodobé	- 9 176	- 9 973	- 13 388	20 582
Opravné položky	425	814	1 624	- 1 263
Krátkodobý FM	- 5 000	- 15 000	15 000	19 568
Časové rozlišení	100	- 141	74	-9 344
Vliv aktiv na tok peněžních prostředků	- 72 447	- 73 725	- 13 929	1 201
Pasiva				
Vlastní kapitál	49 839	50 268	36 317	16 626
Rezervy	1 549	3 352	-8 792	25 194
Závazky dlouhodobé	3 180	20	-67	1 257
Závazky krátkodobé	33 796	1 601	2 659	-16 271
Vliv pasiv na tok peněžních prostředků	88 364	55 241	30 117	26 806

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

V tabulce 4.20 jsou znázorněny změny jednotlivých položek, které mají vliv na tok peněžních prostředků. Tabulka slouží k pomocným výpočtům celkového cash flow, které je uvedeno níže.

Tabulka 4.21 Cash flow z provozní činnosti – úpravy o nepeněžní operace za období 2010 až 2013 v tis. Kč

Provozní činnost	2010	2011	2012	2013
Z. Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti před zdaněním	+65 343	+ 72 133	+ 52 736	+ 32 474
A.1. Úpravy o nepeněžní operace				
A.1.1. Odpisy stálých aktiv s výjimkou zůstatkové ceny prodaných stálých aktiv, a dále umořování oceňovacího rozdílu k nabytému majetku a goodwillu (+/-)	+ 45 796	+ 45 639	+ 42 860	+ 39 479
A.1.2. Změna stavu opravných položek, rezerv	-1 436	4 166	- 7 092	+ 23 931
A.1.3. Zisk (ztráta) z prodeje stálých aktiv (-/+)	- 401	- 924	- 693	- 438
A.1.4. Výnosy z dividend a podílů na zisku (-)		- 425	- 3 147	- 2005
A.1.5. Vyúčtované nákladové úroky (+) a vyúčtované výnosové úroky (-)	- 2 631	- 4 019	- 3 741	- 3448
A.1.6. Případné úpravy o ostatní nepeněžní operace				

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

V roce 2011 vyrostlo několik nových obchodních center a hypermarketů, a tím byl posílen trh diskontních prodejen. To mělo negativní dopad na drobné živnostníky, kteří provozovali prodejny s potravinami či koloniálem. Zahraniční obchodní řetězce vyvíjely na dodavatele tlak na zachování nebo dokonce snížení cen potravin. Na konci roku 2011 byli spotřebitelé připraveni akceptovat zvýšení cen potravin v souvislosti s růstem sazeb DPH, obchodní řetězce se ovšem z důvodu konkurenčního boje snažily cenu udržet.

I přes tyto náročné podmínky společnost MN a.s. dokázala udržet svou pozici na českém trhu s kuřecím masem, a dokonce se povedlo pozici posílit.

Důsledným dodržováním pravidel a kontrolou veškerých provozních výdajů společnosti bylo dosaženo významných úspor nákladů, což vedlo k růstu ziskovosti hospodaření společnosti.

Hlavní strategií byl vývoj nových a inovace stávajících výrobků. Došlo k rozšíření řady produktů, tzv. „bez E“. Zatímco v roce 2010 společnost dosáhla zisku z běžné činnosti před zdaněním 65 343 tis. Kč, v roce 2011 byla tato hodnota zvýšena o 10,3%, což činí 72 133 tis. Kč.

Ke zvýšení hospodářského výsledku v roce 2011 přispěl růst obratu společnosti, důsledné řízení a kontrola nákladů, zvyšování produktivity práce a kontroly investičních výdajů společnosti.

V roce 2012 se podařilo i přes snižující se kupní sílu udržet tržby na úrovni předchozího velmi vydařeného roku. V důsledku růstu výkupní ceny jatečných kuřat v druhém pololetí roku 2012 došlo k poklesu ziskovosti hospodaření firmy. Zatímco v roce 2011 společnost dosáhla zisku z běžné činnosti před zdaněním 72 133 tis. Kč, v roce 2012 byla tato hodnota snížena na 52 736 tis. Kč, což znamená snížení o 26,9 %

V roce 2013 došlo k poklesu o dalších 38 %. Pokles ziskovosti v roce 2013 byl způsoben vysokou výkupní cenou jatečných kuřat.

Česká republika již několik let není v produkci živých kuřat soběstačná a dovozy dotovaného levného kuřecího masa z Polska, Německa a Maďarska, kterým tuzemští výkrmci a zpracovatelé jatečné drůbeže mohou těžko konkurovat, tuto situaci ještě zhoršují.

Tabulka 4.22 Cash flow z provozní činnosti - změny nepeněžních složek pracovního kapitálu za období 2010 až 2013 v tis. Kč

Provozní činnost	2010	2011	2012	2013
A.2. Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu	-51624	-44360	15544	27454
<i>A.2.1. Změna stavu pohledávek z provozní činnosti (+/-), aktivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů aktivních</i>	-98 378	-4 396	- 2326	+ 14 354
<i>A.2.2. Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti (+/-), pasivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů pasivních</i>	33 796	+ 1 601	+ 2 659	- 16 271
<i>A.2.3. Změna stavu zásob (+/-)</i>	+17958	- 26 565	- 221	+ 9 803
<i>A.2.4. Změna stavu krátkodobého finančního majetku nespádajícího do peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů</i>	-5000	- 15 000	+ 15 432	+ 19 568

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

V roce 2011 se zvýšila hodnota zásob o 26 565 tis. Kč, což znamenalo nárůst o 64,2 % oproti roku 2010. Tato částka se ve výkazu peněžních toků projeví jako záporná hodnota, jelikož zásoby váží finanční prostředky, a společnost tak přichází o hotovost. Firma sice více vyráběla, ale nedokázala tyto zásoby prodat. Zásoby vázaly peněžní prostředky, a došlo tak ke snížení hodnoty peněžních prostředků. K výraznému snížení došlo v roce 2010, a to o 17 958 a v roce 2013 o 14,4 % oproti roku 2012.

V roce 2010 se výrazně zvýšila výše pohledávek, a to zejména pohledávek dlouhodobých. Hodnota této položky se zvýšila o 53,4 %.

Zavedení plateb v hotovosti u nových a menších odběratelů mělo příznivý vliv na snížení krátkodobých pohledávek, jejichž výše v roce 2013 klesla o 33,4%.

Ve sledovaném období docházelo ke snižování závazků a to přispělo ke kladné hodnotě peněžních toků, pouze v roce 2013 se závazky zvýšily o 16 271 tis. Kč. Změna stavu závazků byla nejvýznamnější v roce 2010, kdy došlo k navýšení této hodnoty o 18,4%, a v roce 2013, kdy došlo naopak ke snížení hodnoty závazků a to o 7,3 %.

Tabulka 4.23 Cash flow z provozní činnosti - změny o ostatní položky za období 2010 až 2013 v tis. Kč

Provozní činnost	2010	2011	2012	2013
<u>A.3. Vyplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků (-)</u>	0	0	0	0
<u>A.4. Přijaté úroky (+)</u>	+2 631	+4 019	+ 3 741	+ 3 448
<u>A.5. Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost a za doměrky daně za minulá období (-)</u>	- 15 400	- 21 200	- 10 500	- 8 800
<u>A.6. Příjmy a výdaje spojené s mimořádnými účetními případy, které tvoří mimořádný výsledek hospodaření včetně uhrazené splatná daně z příjmů z mimořádné činnosti</u>	0	0	0	0
<u>A.7. Přijaté dividendy a podíly na zisku (+)</u>	0	+ 425	+ 3 147	+ 2005
A.*** Čistý peněžní tok z provozní činnosti	42 278	55 454	92 911	114 100

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Cash flow z provozní činnosti zaznamenává každý rok mírný růst v roce 2011 o 31 %, v roce 2012 68 % a v roce 2013 o 23 %.

V období od roku 2010 do roku 2013 neměla společnost sjednaný žádný investiční úvěr, ale naopak několik úvěrů poskytuje jiným firmám. Společnost MN a.s. má také zřízen kontokorentní úvěr u České spořitelny a.s. s limitem čerpání 10 000 tis. Kč, který však ve sledovaném období nebyl čerpán.

Nejvyšší výnosy z úroků získala v roce 2011, kdy došlo k navýšení o 1 388 tis. Kč, tedy o 51,8% než v roce předcházejícím.

Společnost MN a.s. vlastní obchodní podíl ve společnosti XYZ, s.r.o.

Tabulka 4.24 Cash flow z investiční činnosti za období 2010 až 2013 v tis. Kč

Investiční činnost	2010	2011	2012	2013
<u>B.1. Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv</u>	- 28 051	- 75 261	- 78 006	- 87 172
<u>B.2. Příjmy z prodeje stálých aktiv</u>	+ 930	+ 73	+ 715	+ 469
<u>B.3. Půjčky a úvěry spřízněným osobám</u>	+ 760	+ 1 250	+ 1 000	+ 610
B.*** Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	-26 361	-73 938	-76 291	-86 093

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Důvodem výrazného snížení peněžních toků v roce 2011 bylo několik investiční akcí. Byl pořízen systém automatizovaného odchyту jatečných kuřat „PEER Systém“ zahrnující pořízené 2 kusů kombajnů, 4 shuttlů pro odchyt drůbeže a 6 ks tahačů a speciálně upravených návěsů pro převoz kuřat na porážku. Dále byla pořízena myčka pro mytí svozových souprav a dopravníkový systém pro transport kuřat ze speciálně upravených návěsů na porážkovou linku.

Investiční činnost tak zvýšila výdaje společnosti o 47 210 tis. Kč, což je navýšení o 168 % oproti roku 2010. Investiční výdaje se v následujících letech opět zvyšovaly. V roce 2012 se hodnota zvětšila o 2 745 tis. Kč, tedy o 4% a v roce 2013 hodnota vystoupala až na 87 172 tis. Kč, což znamenalo zvýšení o 12%. Tyto výdaje jsou nejvyšší částkou za sledované období.

Ve zkoumaném období jsou příjmy z prodeje stálých aktiv v nízkých částkách v porovnání například s výdaji spojenými s pořízením stálých aktiv. V roce 2010 byla tato částka 915 tis. Kč a v roce 2011 se snížila na hodnotu 73 tis. Kč. Příjmy z prodeje stálých aktiv tedy poklesly o 92%. Pokud tuto částku porovnáme s výdaji na pořízené stálých aktiv ve stejném roce, tedy roce 2011, zjistíme, že příjmy z prodeje stálých aktiv tvoří pouze 0,97% výdajů na pořízené stálých aktiv.

V roce 2012 byly investiční náklady vynaložené na rozšíření systému strojního odchyту jatečných kuřat, který byl pořízen v roce 2011, o dva speciální návěsy a dva tahače. Dále byla zkolaudována 7. hala pro výkrm kuřat v areálu farmy X.

Nejvýznamnější investiční akce v roce 2013 byly nákup farmy na výkrm kuřecích brojlerů ve městech Y a Z. Dále byla pořízena myčka přepravek, dvě baličky včetně detektorů kovu, dvě udírenské komory včetně vyvíječů kouře, tahač a speciální návěs pro svoz drůbeže, mostní váha, navěšovací linka, systém pro třídění kuřat, stroj na odsávání zbytků vnitřností.

Společnost neměla ve v období od roku 2010 do roku 2013 sjednan žádný investiční úvěr. Investiční prostředky získala z odpisů majetku, přidělem ze zisku, dotací na investice, splátkami úvěru od firmy XYZ a splátkami ostatních poskytnutých úvěrů.

Tabulka 4.25 Cash flow z finanční činnosti za období 2010 až 2013 v tis. Kč

Finanční činnost	2010	2011	2012	2013
C.1. Dopady změn dlouhodobých závazků na peněžní prostředky	0	0	0	0
C.2. Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky	0	0	0	0
C.*** Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	0	0	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Finanční činnost za sledové období nevykazovala žádný vliv na změnu peněžních prostředků.

Ve sledovaném období společnost nevyplatila žádné dividendy svým akcionářům, a to zejména z důvodu rozšiřování své výroby a modernizace. Tato skutečnost vyžadovala peníze na investici do nového majetku. Společnost se snaží tyto investice hradit především ze svých zdrojů, proto se v toku peněžních prostředků nevyskytují žádné půjčky.

Tabulka 4.26 Souhrn stavu peněžních prostředků za období 2010 až 2013 v tis. Kč

Peněžní prostředky	2010	2011	2012	2013
P. Stav peněžních prostředků na začátku účetního období	18 318	34 235	15 751	32 371
F. Čisté zvýšení nebo snížení peněžních prostředků (F = A.*** + B.*** + C.***)	+ 15 917	-18 484	+ 16 188	+ 28 007
R. Stav peněžních prostředků na konci účetního období (R = P + F)	34 235	15 751	32 371	60 378

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Stav peněžních prostředků na začátku období je shodný se stavem peněžních prostředků na konci roku předcházejícího.

Ve sledovaném období od roku 2010 do roku 2013 každý rok došlo k navýšení peněžních toků, ovšem rok 2011 byl výjimkou. V tomto roce došlo k výraznému snížení a hodnota peněžních toků se dostala do záporných hodnot, její výše činila - 18 484 tis. Kč.

V roce 2013 došlo k nejvyššímu nárůstu kladných peněžních toků, a to na 28 007 tis. Kč. Tento nárůst činil 73 %.

5 Zhodnocení a návrhy řešení

5.1 Vývoj cash flow za sledované období

Cash flow za jednotlivé roky bylo vypočítáno za pomoci šablony pro výpočet cash flow nepřímou metodou.

K výpočtu cash flow za jednotlivé roky bylo přistupováno ze strany externího uživatele, který má přístup pouze k účetní závěrce společnosti a výkaz sestavuje pouze v hrubém členění na jednotlivé činnosti. Výkaz cash flow v tomto případě je sestavován prostřednictvím změn stavů položek rozvahy a pomocí nákladových a výnosových položek z výsledovky.

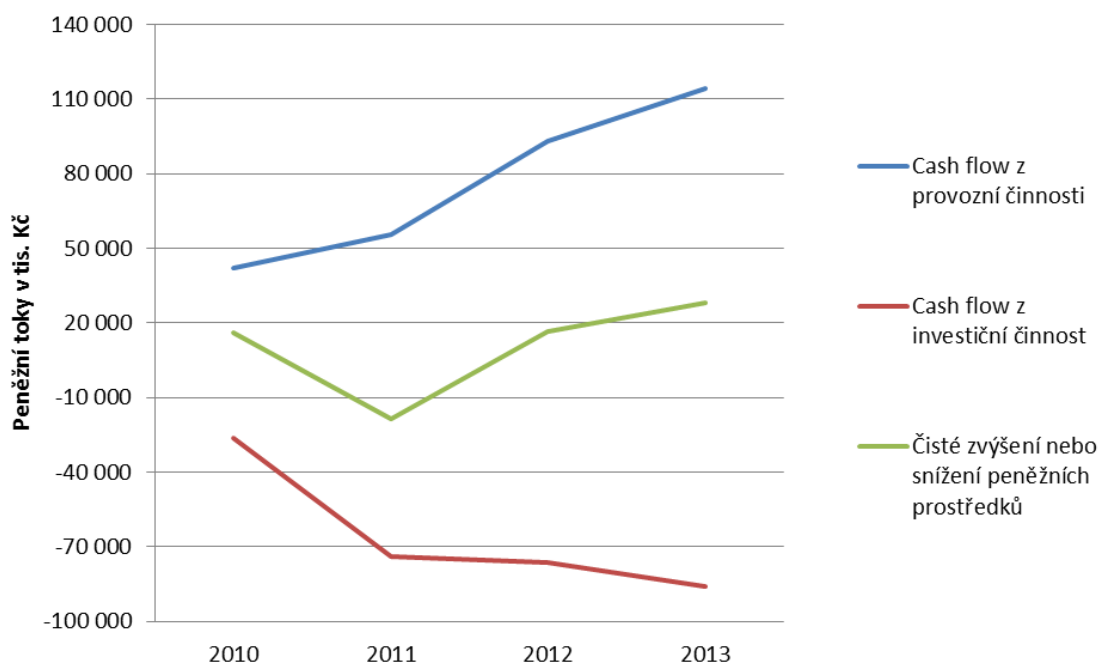
Tabulka 5.1: Cash flow z jednotlivých činností za období 2010 až 2013 v tis. Kč

Roky	2010	2011	2012	2013
Hotovost na začátku roku	18 318	34 235	15 751	32 371
Cash flow z provozní činnosti	42 278	55 454	92 911	114 100
Cash flow z investiční činnosti	-26 361	-73 938	-76 291	-86 093
Cash flow z finanční činnosti	0	0	0	0
Čisté zvýšení nebo snížení peněžních prostředků	15 917	-18 484	16 620	28 007
Hotovost na konci roku	34 235	15 751	32 371	60 378

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Tabulka 5.1 znázorňuje cash flow v jednotlivých letech rozdělené podle činnosti. Cash flow mělo rostoucí tendence a to je pro firmu velmi důležité. Od roku 2011 jsou výdaje v investiční činnosti ve velmi vysokých hodnotách. Tyto výdaje ale zároveň přispívají ke zvýšení výsledku hospodaření a tím i ke zvyšování provozního cash flow.

Graf 5.1: Vývoj cash flow za období 2010 až 2013 v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Z grafu je patrné, že cash flow z provozní činnosti se ve sledovaném období zvyšuje, což je velmi pozitivní pro úspěšnost firmy. Naopak cash flow z investiční činnosti prudce klesá. Cash flow z finanční činnosti nemělo ve sledovaném období vliv na peněžní toky, proto zde není znázorněna tato třetí oblast činnosti. Celkové cash flow má kolísavou tendenci, ale přesto ho lze hodnotit za pozitivní.

Ve sledovaném období od roku 2010 až 2013 má cash flow rostoucí tendenci. Pouze rok 2011 byl výjimkou. Peněžní toky se v tomto roce nacházely v záporných hodnotách. Došlo k výraznému snížení a výše peněžních toků činila - 18 484 tis. Kč. I přesto, že cash flow z provozní činnosti zaznamenává v roce 2011 růst o 31 %, důvodem výrazného snížení peněžních toků bylo zvýšení hodnoty investičních výdajů o 168 % oproti roku 2010. Výdaje se v tomto roce vyšplhaly na výši 75 261 tis. Kč.

V roce 2013 došlo k nejvyššímu nárůstu kladných peněžních toků a to na 28 007 tis. Kč. I přesto, že v roce 2013 investiční výdaje byly nejvyšší za sledované období,

společnost dosáhla kladných peněžních prostředků. Hodnota investičních výdajů vystoupala až na 87 172 tis. Kč, což znamenalo zvýšení o 12% proti roku 2012.

Společnost dosáhla i přes rozsáhlé investice navýšení peněžních prostředků, a to zejména díky vysoké hodnotě cash flow z provozní činnosti. Hlavním důvodem bylo zavedení plateb v hotovosti u nových a menších odběratelů, což mělo příznivý vliv na snížení krátkodobých pohledávek, jejichž výše v roce 2013 klesla o 33,4%.

Sestavené výkazy o peněžních tocích nám odpovídají na několik otázek dle Růčkové (2010):

- Odkud plynuly zisky?

Společnost MN a.s. má zisky z hlavní (provozní) činnosti. Investiční oblast zaznamenává každý rok záporné hodnoty a finanční činnost nemá žádný vliv na tok peněžních prostředků.

- Proč nebyly vyšší dividendy?

Již několik let společnost nevyplácí žádné dividendy a důvodem jsou rozsáhlé investiční výdaje, na které si společnost nechce sjednávat žádné půjčky.

- Proč byly půjčeny peníze během určitého období?

Společnost MN a.s. si za sledované období nesjednala žádný úvěr. Dokonce ani nevyužila kontokorentního účtu v České spořitelně. Naopak sama poskytuje několik půjček jiným firmám, ze kterých plynou pro společnost výnosové úroky.

Na základě zhodnocení vývoje cash flow lze společnosti MN a.s. navrhnout, aby si společnost nadále udržovala svou pevnou pozici na trhu, díky které mají toky z provozní činnosti rostoucí tendenci.

Společnost MN a.s. by měla také pokračovat ve snaze snižovat pohledávky pomocí motivace odběratelů k dřívější splatnosti, například zvýhodněnými cenami pro včasné úhrady. Zavedení hotovostních plateb pro menší a nové odběratele se osvědčilo, proto by firma měla v této taktice pokračovat i nadále.

Z výpočtů cash flow je patrné, že společnost MN a.s. má k dispozici velké množství volných peněžních prostředků. Důvodem je pravděpodobně snaha o zajištění dostatku finančních prostředků na plánované investice do modernizace a rekonstrukce výrobních zařízení. V tomto trendu postupuje společnost již od roku 2011, kdy začala s rozsáhlými investičními výdaji. Pokud ovšem společnost neplánuje pro příští roky tak

rozsáhlé investiční výdaje, bylo by výhodnější část těchto prostředků investovat jiným způsobem, aby společnosti přinášely vyšší výnosnost než takto uložené na účtech v bance.

Důvodem toho, že společnost nesestavuje výkaz cash flow, je možná skutečnost, že ve sledovaném období měla vždy dostatek peněžních prostředků k úhradám svých závazků. Vzhledem k tomu, že investiční výdaje ovlivňují velkou měrou peněžní toky, musí management firmy sledovat, zda má dostatek finančních zdrojů na proplácení vysokých částek. I tomuto účelu může výkaz cash flow pomoci, proto by bylo pro firmu výhodné začít výkaz peněžních toků sestavovat.

5.2 Plánování cash-flow

Pro modelový příklad plánování cash flow pro příští rok byl vybrán výrobek „chlazené kuře celé“, který tvoří největší část produkce a tržeb vzhledem k celému sortimentu.

Plán peněžních toků se sestavuje v návaznosti na plán prodeje a základem je plán příjmů a výdajů. Při sestavování plánu peněžních prostředků pro společnost MN a.s. v rámci výrobku „chlazené kuře celé“ se vychází z očekávaných zakázek dle uzavřených smluv a očekávané úrovně ceny.

Vývoj prodeje je vyvážený, ale ovlivňuje ho určitá sezonnost. Koncem roku je poptávka o něco vyšší a naopak v průběhu letních měsíců jsou mnohem více poptávané například marinády, či jiné výrobky, které se dají snadno grilovat.

Produkce se každý rok zvyšuje, což je pro společnost velmi pozitivní. Plán výroby na příští rok je opět vyšší. Je stanoven na základě uzavřených smluv s odběrateli, což dává společnosti jistotu, že tyto výrobky budou prodány.

Společnost MN a.s. usiluje o to, aby každý rok zvyšovala svou produkci. Vzhledem k situaci na trhu s potravinami v České republice lze dosáhnout zvýšení obratu a objemu výroby pouze zvýšením odběru zboží ze strany největších obchodních řetězců, se kterými již společnost spolupracuje.

Vliv na ziskovost firem má zvyšující se cena jatečných kuřat a zároveň tlak konkurence a odběratelů. Společnosti pak nezbyvá než se zaměřit na snižování nákladů.

Obaly, koření a další materiál společnost MN a.s. nakupuje od dodavatelů, kteří jsou vybráni na základě výběrových řízení. Nejdůležitějším kritériem při výběru je kvalita

a cena nabízeného materiálu. Na základě výběrových řízení jsou vybíráni také dodavatelé služeb. Tímto způsobem se dosahuje významných úspor nákladů.

S dodavateli jatečných kuřat společnost uzavírá roční rámcové kupní smlouvy, v nichž je uveden harmonogram dodávek, tedy množství a termíny jednotlivých dodávek. Díky této skutečnosti lze také dosáhnout nižších nákladů.

Plán prodeje a výroby výrobku „chlazené kuře celé“ pro plánování příjmu peněz

Společnost MN a.s. při plánu výroby vychází z plánu prodeje, který je stanoven na základě uzavřených smluv s obchodními partnery Tesco, BILLA, Penny, Kaufland, COOP, AHOLD, American Restaurants, Globus. Plánovaný odhad prodeje je 441 936 000 Kč, 9 504 t. Nárůst oproti minulému roku 5,6 %.

Termíny a čas dodávek se řídí dodacími podmínkami ve smlouvě. Většinou se jedná o dodání brzy ráno, případně v odpoledních hodinách především pro obchodní řetězce. Výrobky jsou dováženy odběratelům vlastními automobily i externími dopravci.

Plánovaná průměrná prodejní cena je stanovena ve výši 46,5 Kč/ kg.

Tabulka 5.2: Plán prodeje výrobku "chlazené kuře celé" v Kč a kg

Čtvrtletí	Prodej v minulém roce v kg	Předpokládaný prodej tento rok v kg	Prodejní cena / kg	Předpokládané tržby z prodeje v Kč
1	2 250 000	2 376 000	46,5	110 484 000
2	2 100 000	2 217 600	46,5	103 118 400
3	1 950 000	2 059 200	46,5	95 752 800
4	2 700 000	2 851 200	46,5	132 580 800
Celkem	9 000 000	9 504 000		441 936 000

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Vývoj prodeje je vyvážený, ale promítá se zde určitá sezonnost. Koncem roku je poptávka o něco vyšší a naopak v průběhu letních prázdnin jsou mnohem více poptávané například marinády, či výrobky, které se dají snadno grilovat.

Rozpočet přímých nákladů pro plánování výdaje peněz

Pro výrobu jednoho výrobku chlazené kuře je potřeba jedno kuře kuchařské celé. Do výrobního obalu se řadí etikety, folie a miska. Společnost rozpočítává náklady v kalkulačním vzorci na 1000 kg výrobku.

Tabulka 5.3: Kalkulace přímých nákladů na výrobek "chlazené kuře celé" v Kč a kg

Suroviny a obalový mat.	Plán spotřeby	Cena v Kč/ jednotku	Cena na 1000 kg	Cena v Kč/kg
Kuře	Podle plánu výroby	30,6 Kč/kg	30 600 Kč	30,6 Kč
Etiketa	0,850 ms / 1000 kg	178 Kč/ ms	151,3 Kč	0,1513 Kč
Folie	510 m / 1000 kg	0,57 Kč / m	290,7 Kč	0,291 Kč
Miska	0,850 ms / 1000 kg	740 Kč / ms	629 Kč	0,629 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Tabulka 5.2 zobrazuje přímé náklady na výrobek „chlazené kuře celé“. Jsou zde uvedeny ceny za jednotky každého materiálu, kolik jednotek je potřeba a cena za 1000 kg a za 1 kg. Celkové přímé náklady na výrobek jsou ve výši 31,67 Kč/ kg.

Tabulka 5.4: Výpočet přímých nákladů pro celkové množství výrobků za každé čtvrtletí v Kč

Čtvrtletí	Plán výroby v kg	Přímý materiál – pomocné výpočty	Celkem v Kč
1	2 376 000	2 376 000 kg * 30,6 Kč = 72 705 600 Kč 2 376 000 kg * 0,1513 Kč = 359 488,8 Kč 2 376 000 kg * 0,291 Kč = 691 416 Kč 2 376 000 kg * 0,629 Kč = 1 494 504 Kč	75 251 009
2	2 217 600	2 217 600 kg * 30,6 Kč = 67 858 560 Kč 2 217 600 kg * 0,1513 Kč = 335 522,88 Kč 2 217 600 kg * 0,291 Kč = 645 321,6 Kč 2 217 600 kg * 0,629 Kč = 1 394 870,4 Kč	70 234 275
3	2 059 200	2 059 200 kg * 30,6 Kč = 63 011 520 Kč 2 059 200 kg * 0,1513 Kč = 311 556,96 Kč 2 059 200 kg * 0,291 Kč = 599 227,2 Kč 2 059 200 kg * 0,629 Kč = 1 295 236,8 Kč	65 217 541
4	2 851 200	2 851 200 kg * 30,6 Kč = 87 246 720 Kč 2 851 200 kg * 0,1513 Kč = 431 386,56 Kč 2 851 200 kg * 0,291 Kč = 829 699,2 Kč 2 851 200 kg * 0,629 Kč = 1 793 404,8 Kč	90 301 211
Celkem	9 504 000		301 004 036

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Předpokládaný konečný stav výrobků na skladě je nulový. Na celý rok jsou nasmlouvané dodávky jatečních kuřat i celkový odbyt výrobků. Jelikož se jedná o potravinářský průmysl, materiál se nijak neskladuje a jeho spotřeba je okamžitá. Každý den se začíná od začátku, kdy ráno přijde nová dodávka kuřat. Ostatní přímý materiál je specifický podle požadavky řetězců, pro které je konečný výrobek určen a objednávky etiket, misek a folií jsou odvozeny od objednávek odběratelů výrobků. Z tohoto důvodu se také nepočítá s konečným zůstatkem. Plán výroby je tedy stejný jako plán prodeje

Rozpočet výrobních režijních nákladů

Podíl výroby výrobku „chlazené kuře celé“ na celkovém sortimentu je přibližně 30 %. Pro účely plánování se berou v úvahu částky odpovídající z celkových výrobních režijních nákladů.

Společnost MN a.s. je měsíčním plátcem DPH a zálohy na daň z příjmů platí čtvrtletně.

Tabulka 5.5: Fixní výrobní režie v Kč

Nákladová položka	Náklady v Kč / rok	Náklady v Kč / čtvrtletí	Četnost platby
Mzdy zaměstnanců ve výrobě	26 640 000	6 660 000	Měsíčně (čistá mzda zaměstnancům, FÚ)
Zákonné sociální pojištění	9 057 600	2 264 400	Měsíčně ČSSZ, VZP
Služby – prádelna	312 000	78 000	Čtvrtletně, paušál
Služby – rozbory, kontrola jakosti, likvidace odpadů	2 379 280	594 820	Čtvrtletně, paušál
Spotřeba energie, plynu a vody	8 326 080	2 081 520	Měsíční zálohové platby
Opravy a udržování	861 000	215 250	Podle dodavatelských faktur
Odpisy strojů	7 867 200	1 966 800	Jednorázově při pořízení, v dalších obdobích není výdej
Celkem	55 443 160	13 860 790	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Fixní výrobní režie není závislá na objemu výroby, proto v každém čtvrtletí mají tyto výdaje stejnou hodnotu.

Tabulka 5.6: Variabilní výrobní režie v Kč/ kg

Variabilní výrobní režie	Spotřeba v Kč / kg
Energie na stroje	0,230
Přepravy - pomocný materiál	0,025
Jednorázové pomůcky - materiál	0,050
Jiné režijní náklady	0,250

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Variabilní výrobní režie je závislá na objemu výroby, proto se musí přepočítat pro každé čtvrtletí v závislosti na plánovaném prodeji výrobku.

Tabulka 5.7: Výpočet variabilní výrobní režie za každé čtvrtletí pro stanovený objem výroby v Kč

Čtvrtletí	Spotřeba v Kč				Celkem
	Energie	Přepravy	Pomůcky	Jiné režijní náklady	
1	2 376 000 kg * 0,23 Kč = 546 480	2 376 000 kg * 0,025Kč = 59 400	2 376 000 kg * 0,05 Kč = 118 800	2 376 000 kg * 0,25 Kč = 594 000	1 318 680
2	2 217 600 kg * 0,23 Kč = 510 048	2 217 600 kg * 0,025Kč = 55 440	2 217 600 kg * 0,05 Kč = 110 880	2 217 600 kg * 0,25 Kč = 554 400	1 230 768
3	2 059 200 Kg * 0,23 Kč = 473 616	2 059 200 Kg * 0,025 Kč = 51 480	2 059 200 Kg * 0,05 Kč = 102 960	2 059 200 Kg * 0,25 Kč = 514 800	1 142 856
4	2 851 200 kg * 0,23 Kč = 655 776	2 851 200 kg * 0,025 Kč = 71 280	2 851 200 kg * 0,05 Kč = 142 560	2 851 200 kg * 0,25 Kč = 712 800 Kč	1 582 416
Celkem	2 185 920	237 600	475 200	2 376 000	5 274 720

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Variabilní náklady se mění v závislosti na počtu vyrobených kusů. Z hlediska plánování cash flow je ale nutné brát v úvahu, že nákupy těchto položek se provádějí v průměru jednou za čtvrtletí, ve větším množství z důvodu úspor a snazšího plánování a zajištění dostatečného množství potřebného materiálu na skladě.

Plánované náklady vycházejí z nákladů minulého období a jsou navýšeny o předpokládané zvýšení plánu výroby a prodeje. Spotřeba energie na stroje je variabilní náklad, ale z hlediska plánování cash-flow se berou v úvahu měsíční zálohové platby. Jiný režijní materiál zahrnuje např. spotřebu mazadel, náhradních dílů a úklidové prostředky, kde spotřeba náhradních dílů tvoří největší položku.

Rozpočet správní a odbytové režie

Správa zahrnuje 20 % celkových mzdových nákladů, z toho 30 % připadá na konkrétní výrobek. Ostatní náklady správního a odbytového charakteru se v práci počítají jako 30 % celkových nákladů.

Tabulka 5.8: Správní a odbytové náklady v Kč

Nákladová položka	Náklady v Kč / rok	Náklady v Kč / čtvrtletí	Četnost platby
Mzdy zaměstnanců ve správě	6 680 000	1 670 000	Měsíčně (čistá mzda zaměstnancům, FÚ)
Zákonné sociální pojištění	2 271 200	567 800	Měsíčně ČSSZ, VZP
Služby – telekomunikace	180 000	45 000	měsíčně
Služby – právní	390 000	97 500	Čtvrtletně, paušál
Spotřeba kancelářských potřeb	180 000	45 000	čtvrtletně
Spotřeba energie, plynu a vody	2 628 000	657 000	Měsíční zálohové platby
Opravy a udržování	2 100 000	525 000	Podle dodavatelských faktur
Odpisy vozidel	1 968 000	492 000	Jednorázově při pořízení, v dalších obdobích není výdej
Spotřeba pohonných hmot	5 010 000	1 252 500	Jednorázově, kartou
Reklama	6 600 000		Jednou ročně, 3. čtvrtletí
Přepravné dodavately	18 900 000	4 725 000	Každé čtvrtletí
Celkem	46 907 200	10 076 800	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Tabulka 5.9: Rozpočetní výsledovka v Kč

Položky výsledovky	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
Tržby z prodeje	110 484 000	103 118 400	95 752 800	132 580 800
Náklady prodaných výrobků	85 226 619	80 121 973	75 017 327	100 540 557
Hrubý zisk	25 257 381	22 996 427	20 735 473	32 040 243
Správní a odbytové náklady	10 076 800	10 076 800	16 676 800	10 076 800
Účetní výsledek hospodaření	15 180 581	12 919 627	4 058 673	21 963 443

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Tabulka 5.8: Rozpočetní výsledovka v Kč vychází ze skutečnosti, že se prodá každý výrobek, dle smluvních podmínek s odběratelem. Vlastní výrobky jsou oceněny na úrovni nákladů prodaných výrobků, které zahrnují přímý materiál, fixní výrobní režie a variabilní výrobní režie.

Tabulka 5.10: Náklady prodaných výrobků v Kč

Čtvrtletí	Přímý materiál	Fixní výrobní režie	Variabilní výrobní režie	Celkem
1	75 251 009	11 893 990	1 318 680	85 226 619
2	70 234 275	11 893 990	1 230 768	80 121 973
3	65 217 541	11 893 990	1 142 856	75 017 327
4	90 301 211	11 893 990	1 582 416	100 540 557

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Tabulka 5.9: Náklady prodaných výrobků v Kč zobrazuje přehled nákladů na prodané výrobky v celkové výši za každé jednotlivé čtvrtletí. Částka se liší dle objemu prodeje, na kterém jsou závislé náklady na přímý materiál a variabilní výrobní režie. Fixní výrobní režie je ve všech obdobích totožná.

Tabulka 5.11: Rozvržení splátek pohledávek a závazků v jednotlivých čtvrtletích v %

Přijaté úhrady pohledávek	Hodnota v %
Ve čtvrtletí, kdy vznikla pohledávka	50,00
V následujícím čtvrtletí	45,00
3. čtvrtletí	3,60
Neuhrazeno	1,40
Úhrady závazků dodavatelům	Hodnota v %
1. čtvrtletí	65,00
2. čtvrtletí	35,00

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Tabulka 5.10: Rozvržení splátek pohledávek a závazků v jednotlivých čtvrtletích zobrazuje, jaký procentuální podíl pohledávek a závazků bude uhrazen ve čtvrtletí, kdy vznikly a jaký ve čtvrtletích následujících. Vychází se z doby splatnosti faktur a z údajů z minulých let. Práce bere v úvahu podíl neuhrazených pohledávek, které vycházejí také z údajů minulých let.

Tabulka 5.12: Příjem peněz v jednotlivých čtvrtletích v Kč

Plánované příjmy peněz	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
Plánované přijaté úhrady od odběratelů celkem	114 993 563	105 836 800	98 257 104	113 091 422
Z minulého roku	59 751 563	4 519 800		
1. čtvrtletí	55 242 000	49 717 800	3 977 424	
2. čtvrtletí		51 599 200	46 403 280	3 712 262
3. čtvrtletí			47 876 400	43 088 760
4. čtvrtletí				66 290 400

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Společnost fakturuje na základě potvrzeného dodacího listu. Fakturace probíhá podle smlouvy s daným odběratelem. Společnost MN a.s. využívá souhrnných faktur například pro více filiálek za určité období a dále dle smluv. Společnost využívá také hotovostních faktur, které má u sebe řidič a při předání zboží také převezme peníze.

Tabulka 5.11 zobrazuje hodnotu příjmů, které firma obdrží v jednotlivých čtvrtletích. První a druhé čtvrtletí zahrnuje také úhradu pohledávek vůči odběratelům z předešlého roku.

Níže jsou uvedeny pomocné výpočty k tabulce 5.11: Příjem peněz v jednotlivých čtvrtletích v Kč.

Při výpočtu se vychází z procentuálních hodnot, které jsou uvedeny v tabulce 5.10: Rozvržení splátek pohledávek a závazků v jednotlivých čtvrtletích.

Příjmy z minulého roku:

1. čtvrtletí $125\,550\,000 \text{ Kč} * 45 \% = 56\,497\,500 \text{ Kč}$

$+ 90\,390\,643 \text{ Kč} * 3,6 \% = 3\,254\,063 \text{ Kč}$

Celkem : 59 751 563 Kč

2. čtvrtletí $125\,550\,000 \text{ Kč} * 3,6 \% = 4\,519\,800 \text{ Kč}$

1. čtvrtletí

$110\,484\,000 \text{ Kč} * 50 \% = 55\,242\,000 \text{ Kč}$

2. čtvrtletí

$110\,484\,000 \text{ Kč} * 45 \% = 49\,717\,800 \text{ Kč}$

$103\,118\,400 \text{ Kč} * 50 \% = 51\,559\,200 \text{ Kč}$

Celkem: 101 277 000 Kč

3. čtvrtletí

$110\,484\,000 \text{ Kč} * 3,6 \% = 3\,977\,424 \text{ Kč}$

$103\,118\,400 \text{ Kč} * 45 \% = 46\,403\,280 \text{ Kč}$

$95\,752\,800 \text{ Kč} * 50 \% = 47\,876\,400 \text{ Kč}$

Celkem: 98 257 104 Kč

4. čtvrtletí

$103\,118\,400 \text{ Kč} * 3,6 \% = 3\,712\,262 \text{ Kč}$

$95\,752\,800 \text{ Kč} * 45 \% = 43\,088\,760 \text{ Kč}$

$132\,580\,800 \text{ Kč} * 50,0 \% = 66\,290\,400 \text{ Kč}$

Celkem: 113 091 422 Kč

Tabulka 5.13: Výdej peněz v jednotlivých čtvrtletích v Kč

Plánované výdaje peněz	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
Plánované úhrady závazků	90 243 032	83 568 259	78 463 614	93 267 086
Úhrady dodavatelům za minulý rok	33 766 951			
1. čtvrtletí	56 476 081	30 410 198		
2. čtvrtletí		53 158 061	28 623 572	
3. čtvrtletí			49 840 042	26 836 945
4. čtvrtletí				66 430 141
Plánované jiné úhrady	11 162 200	11 162 200	17 762 200	11 162 200
Výplata mezd (výroba i správa)	8 330 000	8 330 000	8 330 000	8 330 000
Sociální a zdravotní pojištění	2 832 200	2 832 200	2 832 200	2 832 200
Reklama			6 600 000	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Tabulka 5.12 zobrazuje výdaje, které firma musí zaplatit každé čtvrtletí. První čtvrtletí zahrnuje také úhradu závazků z předchozího roku.

Níže jsou pomocné výpočty pro úhrady faktur dodavatelům, které slouží pro tabulku 5. 12: Výdej peněz v jednotlivých čtvrtletích v Kč.

Při výpočtu se vychází z procentuálních hodnot, které jsou uvedeny v tabulce 5.10: Rozvržení splátek pohledávek a závazků v jednotlivých čtvrtletích.

Za minulé období:

$$96\,477\,005 * 35\% = 33\,766\,951,75$$

1. čtvrtletí

Přímý materiál 75 251 009 Kč* 65 % = 48 913 155,85

Fixní výrobní režie (bez mezd, ZSP a odpisů) 2 969 590 Kč* 65 % = 1 930 233,5

Variabilní výrobní režie 1 318 680 Kč * 65 % = 857 142

Správní a odbytová režie (bez mezd, ZSP a odpisů) = 7 347 000 Kč * 65 % = 4 775 550

Celkem: 56 476 082,35

2. čtvrtletí

Přímý materiál 75 251 009 Kč* 35 % = 26 337 853,15

Fixní výrobní režie (bez mezd, ZSP a odpisů) 2 969 590 Kč* 35 % = 1 039 356,5

Variabilní výrobní režie 1 318 680 Kč * 35 % = 461 538

Správní a odbytová režie (bez mezd, ZSP a odpisů) = 7 347 000 Kč * 35 % = 2 571 450

Celkem: 30 410 197,65

Přímý materiál 70 234 275 Kč * 65 % = 45 652 278,75

Fixní výrobní režie (bez mezd, ZSP a odpisů) 2 969 590 Kč* 65 % = 1 930 233,5

Variabilní výrobní režie 1 230 768 Kč * 65 % = 799 999,2

Správní a odbytová režie (bez mezd, ZSP a odpisů) = 7 347 000 Kč * 65 % = 4 775 550

Celkem: 53 158 061,45

3. čtvrtletí

Přímý materiál 70 234 275 Kč * 35 % = 24 581 996,25

Fixní výrobní režie (bez mezd, ZSP a odpisů) 2 969 590 Kč* 35 % = 1 039 356,5

Variabilní výrobní režie 1 230 768 Kč * 35 % = 430 768,8

Správní a odbytová režie (bez mezd, ZSP a odpisů) = 7 347 000 Kč * 35 % = 2 571 450

Celkem: 28 623 571,55

Přímý materiál 65 217 541 Kč * 65 % = 42 391 401,65

Fixní výrobní režie (bez mezd, ZSP a odpisů) 2 969 590 Kč* 65 % = 1 930 233,5

Variabilní výrobní režie 1 142 856 Kč * 65 % = 742 856,4

Správní a odbytová režie (bez mezd, ZSP a odpisů) = 7 347 000 Kč * 65 % = 4 775 550

Celkem: 49 840 041,55

4. čtvrtletí

Přímý materiál 65 217 541 Kč * 35 % = 22 826 139,35

Fixní výrobní režie (bez mezd, ZSP a odpisů) 2 969 590 Kč* 35 % = 1 039 356,5

Variabilní výrobní režie 1 142 856 Kč * 35 % = 399 999,6

Správní a odbytová režie (bez mezd, ZSP a odpisů) = 7 347 000 Kč * 35 % = 2 571 450

Celkem: 26 836 945,45

Přímý materiál 90 301 211 Kč * 65 % = 58 695 787,15

Fixní výrobní režie (bez mezd, ZSP a odpisů) 2 969 590 Kč* 65 % = 1 930 233,5

Variabilní výrobní režie 1 582 416 Kč * 65 % = 1 028 570,4

Správní a odbytová režie (bez mezd, ZSP a odpisů) = 7 347 000 Kč * 65 % = 4 775 550

Celkem: 66 430 141,05

Pomocné výpočty pro plánované jiné úhrady:

Výplata mezd + sociálního a zdravotního pojištění

Výroba

1. čtvrtletí - prosinec + leden + únor = 6 660 000 + 2 264 400 = 8 330 000
2. čtvrtletí – březen + duben + květen = 6 660 000 + 2 264 400 = 8 330 000
3. čtvrtletí – červen + červenec + srpen = 6 660 000 + 2 264 400 = 8 330 000
4. čtvrtletí – září + říjen + listopad = 6 660 000 + 2 264 400 = 8 330 000

Správa

1. čtvrtletí - prosinec + leden + únor = 1 670 000 + 567 800 = 2 832 200
2. čtvrtletí – březen + duben + květen = 1 670 000 + 567 800 = 2 832 200
3. čtvrtletí – červen + červenec + srpen = 1 670 000 + 567 800 = 2 832 200
4. čtvrtletí – září + říjen + listopad = 1 670 000 + 567 800 = 2 832 200

Reklama

Ve 3. čtvrtletí je splacena celá částka 6 600 000 Kč.

Tabulka 5.14: Rozpočet cash flow pro jednotlivá čtvrtletí v Kč

Plánované příjmy a výdaje peněz	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
Počáteční stav peněz	18 113 400	31 701 731	42 808 072	44 839 362
Plánované přijaté úhrady celkem	114 993 563	105 836 800	98 257 104	113 091 422
Z minulého roku	59 751 563	4 519 800		
1. čtvrtletí	55 242 000	49 717 800	3 977 424	
2. čtvrtletí		51 599 200	46 403 280	3 712 262
3. čtvrtletí			47 876 400	43 088 760
4. čtvrtletí				66 290 400
Plánované úhrady závazků celkem	90 243 032	83 568 259	78 463 614	93 267 086
Úhrady dodavatelům za minulý rok	33 766 951			
1. čtvrtletí	56 476 081	30 410 198		
2. čtvrtletí		53 158 061	28 623 572	
3. čtvrtletí			49 840 042	26 836 945
4. čtvrtletí				66 430 141
Plánované jiné úhrady celkem	11 162 200	11 162 200	17 762 200	11 162 200
Výplata přímých mezd	8 330 000	8 330 000	8 330 000	8 330 000
Výplata mezd správy	2 832 200	2 832 200	2 832 200	2 832 200
Reklama			6 600 000	
Konečný stav peněz	31 701 731	42 808 072	44 839 362	53 501 498

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Tabulka 5.13: Rozpočet cash flow pro jednotlivá čtvrtletí v Kč shrnuje všechny příjmy a výdaje v jednotlivých čtvrtletích, které se týkají výrobku „chlazené kuře celé“. Je zřejmé, že společnost MN a.s. bude mít v každém čtvrtletí dostatek peněžních prostředků k úhradě svých závazků. Každé čtvrtletí se konečný stav peněz zvyšuje a stav peněžních prostředků na konci čtvrtého čtvrtletí nám říká, že se celkové peněžní prostředky během celého roku zvýší. Dle tohoto plánu se konečný stav peněz zvýší od začátku roku o 35 388 098 Kč, což znamená navýšení o 195 %.

Samozřejmě, musíme brát v úvahu nečekané výdaje či zálohy na daň z příjmů, DPH, pojištění apod. I přesto lze očekávat výrazné zvýšení peněžních toků v rámci tohoto konkrétního výrobku, což bude mít příznivý vliv na celkové provozní cash flow.

Management firmy se tedy nemusí zabývat způsobem krytí nejnutnějších výdajů a svou energii naopak může vložit do rozhodování o co nejvýhodnějším investování, které

přinese vyšší zhodnocení, než kdyby je firma ponechala pouze na běžném účtu. Společnost však chce pokračovat v modernizaci a rozšiřování výroby podobně jako v předcházejících letech. Proto je lepší si volné prostředky ponechat k tomuto účelu.

Pro společnost by se modelový příklad plánu cash flow na příští rok pro výrobek „chlazené kuře celé“ mohl stát šablonou. I přesto, že se jedná o konkrétní výrobek, mohl by tento plán společnost pomoci při pravidelném plánování peněžních toků za celou společnost pro nadcházející období.

6 Závěr

Cílem práce bylo zpracovat teoretická východiska problematiky cash flow, jeho strukturu a faktory, které jej ovlivňují. V kapitole vlastní práce byly poznatky z teoretické části aplikovány na poměry společnosti MN a.s.

Společnost si nepřeje uvádět v práci své jméno, proto je označována jako společnost MN a.s. Náplní činnosti firmy je zpracování drůbeže a prodej výrobků z drůbežího masa.

Výkaz o peněžních tocích je důležitým účetním výkazem firmy. Dává totiž managementu přehled o hotovosti, kterou má firma k dispozici. V práci byl sestaven výkaz cash flow za období od roku 2010 až do roku 2013 a vyhodnocen jeho vývoj.

V praxi je dnes běžné, že je cash flow vypočítáno automaticky pomocí počítačových programů. Společnost MN a.s. tuto možnost nemá, jelikož software, který používá, nenabízí výpočet peněžních toků. Z tohoto důvodu byl výkaz peněžních toků sestaven za pomoci šablony pro sestavení cash flow nepřímou metodou.

Při sestavování výkazu jsou nejdůležitější tři základní kroky. Nejprve se vypočítají rozdíly konečných a počátečních stavů potřebných položek rozvahy. Na tento krok navazuje zjištění kladných a záporných vlivů na peněžní toky. Tyto vlivy jsou členěny na provozní, finanční a investiční činnost. Na závěr se všechny položky uspořádají do výkazu peněžních toků a vypočítá se změna peněžních toků v daném období.

Správnost výpočtu cash flow lze ověřit na základě porovnání s rozdílem počátečního a konečného stavu peněžních prostředků.

Cash flow z hlavní činnosti bylo ve sledovaném období vždy kladné, naopak cash flow z investiční činnosti bylo každý rok záporné. Finanční činnost neměla ve sledovaném období žádný vliv na tok peněžních prostředků.

Celkové cash flow vykazovalo v letech 2010, 2012 a 2013 kladnou hodnotu. Naopak v roce 2011 cash flow dosahovalo hodnoty záporné i přesto, že tento rok byl pro společnost MN a.s. rokem nejúspěšnějším. Výsledek hospodaření před zdaněním se v tomto roce totiž vyšplhal až na hodnotu 72 133 tis. Kč.

Z porovnání rozvahy firmy za určité období lze zjistit, že se například zvýšil objem hotovosti. Z tohoto údaje ovšem není patrné, co způsobilo nárůst a odkud pochází dodatečná hotovost, např. z emise dlouhodobého dluhu, z reinvestovaného zisku, zmenšení

zásob, nebo dodatečného dodavatelského úvěru. Odpověď zobrazuje výkaz peněžních toků cash flow (Brealey, a kol., 2014).

Důvodem záporné hodnoty peněžních toků v roce 2011 byly rozsáhlé investiční výdaje, které se dostaly až na hodnotu 75 261 tis. Kč. Největší část výdajů byla použita na pořízení nového systému automatizovaného odchyту jatečných kuřat „PEER Systém“. Také se v tomto roce zvýšila hodnota zásob, které váží volné peněžní prostředky.

I přes tuto skutečnost měla firma dostatek finančních prostředků na úhradu svých závazků a nemusela si sjednávat žádný úvěr, ani čerpat z kontokorentního úvěru a stav peněžních prostředků na konci roku byl opět kladný.

Tím, že společnost v roce 2013 zavedla hotovostní platby pro nové a menší odběratele, snížila hodnotu závazků, a to mělo příznivý vliv na tok peněžních prostředků, který byl v tomto roce nejvyšší.

Dále byl vytvořen modelový příklad plánu toku peněžních prostředků na období jednoho roku ve společnosti MN a.s. v rámci výrobku „chlazené kuře celé“. Na základě tohoto příkladu bylo zjištěno, že firma bude mít dostatek finančních prostředků na splácení svých závazků, a dokonce dojde k nárůstu konečného stavu peněžních zdrojů. Díky této skutečnosti bude mít firma dostatek prostředků i na investiční výdaje spojené s modernizací zařízení.

Firma by se měla nadále snažit udržovat svou pevnou pozici na trhu. Pro společnost je hlavní konkurenční výhodou vysoká kvalita produkce při zachování konkurenceschopné ceny. Vysoká úroveň produkce však vyžaduje vysoký standard technologického vybavení podniku, což znamená neustálou obnovu opotřebeného strojního zařízení a trvalé zefektivňování všech kroků výrobního procesu.

Společnost MN a.s. by měla také pokračovat v taktice, která vede ke snižování pohledávek prostřednictvím motivace odběratelů k dřívější splatnosti. V roce 2013 byly zavedeny hotovostní platby pro menší a nové odběratele. Tato taktika měla velký vliv na snížení pohledávek, což vedlo ke zvýšení hodnoty volných peněžních prostředků.

Také bylo společnosti MN a.s. doporučeno sestavovat plán cash flow pro nadcházející období. I přesto, že v práci je vypočítán plán pouze pro jeden konkrétní výrobek, může společnost z tohoto plánu vycházet při sestavení celkového cash flow.

Dle vývoje toku peněžních prostředků ve sledovaném období od roku 2010 do roku 2013, měla společnost vždy dostatek peněžních prostředků na splácení svých závazků. Z tohoto důvodu neměla potřebu sestavovat výkaz cash flow.

Zároveň má však společnost od roku 2011 vysoké investiční výdaje, které mají velký vliv na peněžní toky. Finanční řízení podniku má za úkol zajistit co nejefektivnější investování a peněžní prostředky tak, aby byla firma trvale platebně schopná. V tomto okamžik může právě výkazu cash flow pomoci ke zjištění, zda má společnost dostatek finančních zdrojů na proplácení vysokých částek. Proto by bylo pro firmu výhodné začít výkaz peněžních toků sestavovat.

7 Seznam použitých zdrojů

- BRALEY, Richard, MYERS, Stewart, ALLEN Franklin. *Teorie a praxe firemních financí*. Brno: Albatros Media a.s., 2014. ISBN 978-80-265-0028-5.
- DEDOUCHOVÁ, Marcela. *Strategie podniku*. Praha: C. H. Beck, 2001. ISBN 80-7179-603-4.
- DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. Brno: Computer press, a.s., 2011. ISBN 978-80-251-3652-2.
- FREIBERG, František. *Cash-flow: řízení likvidity podniku*. Praha: Management Press, Profit, a.s., 1993. ISBN 80-85603-30-6.
- GRÜNWARD, Rolf, HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, s.r.o., 2007. ISBN 978-80-86929-26-2.
- JURY Timothy. *Cash Flow Analysis and Forecasting*. Chichester, UK: John Wiley, 2012. ISBN 978-1-119-96265-6.
- KNÁPKOVÁ, Adriana, PAVELKOVÁ Drahomíra, ŠTEKER Karel. *Finanční analýza - Kompletní průvodce s příklady*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2013. ISBN 978-80-247-4456-8.
- KRALICEK, Peter. *Základy finančního hospodářství*. Praha: Linde Praha, a.s., 1993. ISBN 80-85647-11-7.
- MACKENZIE, Bruce, a kol. *Wiley IFRS 2013: Interpretation and Application of International Financial Reporting Standard*. Hoboken: John Wiley & Sons, 2013. ISBN 978-1-118-2772-70.
- MÁČE, Miroslav. *Účetnictví a finanční řízení*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2013. ISBN 978-80-247-4574-9.
- MARTINOVIČOVÁ, Dana, KONEČNÝ, Miloš, VAVŘINA, Jan. *Úvod do podnikové ekonomiky*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2014. ISBN 978-80-247-5316-4.
- REŽŇÁKOVÁ, Mária a kol. *Řízení platební schopnosti podniku*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. ISBN 978-80-247-3441-5.
- RŮČKOVÁ Petra. *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. ISBN 978-80-247-3308-1.
- RYNEŠ, Petr. *Cash flow v účetní závěrce*. Praha: ANAG, 2009. ISBN 978-80-7263-490-3.

RYNEŠ, Petr. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka*. Praha: ANAG, 2014. ISBN 978-80-7263-853-6.

SKÁLOVÁ, Jana a kol. *Podvojně účetnictví 2013*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2013. ISBN 978-80-247-4633-3.

VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2011. ISBN 978-80-247-3647-1.

Česko. Vláda. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších úprav

Česko. Ministerstvo financí. České účetní standardy pro podnikatele č. 23, ve znění pozdějších úprav

Česko. Ministerstvo financí. Vyhláška č. 500/2002 Sb., pro podnikatele, ve znění pozdějších úprav

Výroční zprávy společnosti MN a.s. z let 2009 až 2013

8 Přílohy

Příloha A: Výpočet peněžních toků nepřímou metodou

Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti (provozní činnost)
Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti před zdaněním
<i>Úpravy o nepeněžní operace:</i> + odpisy stálých aktiv +/- změna stavu opravných položek, rezerv +/- zisk/ztráta z prodeje stálých aktiv - výnosy z dividend a podílů na zisku +/- vyúčtované nákladové/výnosové úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků +/- případné úpravy o ostatní nepeněžní operace
Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu a mimořádnými položkami
<i>Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu:</i> +/- změna stavu pohledávek z provozní činnosti, aktivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů aktivních +/- změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti, pasivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů pasivních +/- změna stavu zásob +/- změna stavu krátkodobého finančního majetku nespádajícího do peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů
Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a mimořádnými položkami
- vyplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků + přijaté úroky - zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost a za doměrky daně za minulá období +/- příjmy a výdaje spojené s mimořádnými účetními případy, které tvoří mimořádný výsledek hospodaření včetně uhrazené splatné daně z příjmů z mimořádné činnosti + přijaté dividendy a podíly na zisku
Čistý peněžní tok z provozní činnosti
Peněžní toky z investiční činnosti
<i>Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv</i>
<i>Příjmy z prodeje stálých aktiv</i>
<i>Půjčky a úvěry spřízněným osobám</i>

Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti
Peněžní toky z finančních činností
<i>Dopady změn dlouhodobých závazků, popřípadě takových krátkodobých závazků, které spadají do oblasti finanční činnosti na peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty</i>
<i>Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty:</i> + Zvýšení peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů z titulu zvýšení základního kapitálu, emisního ážia, popřípadě rezervního fondu včetně složených záloh na toto zvýšení - vyplacení podílu na vlastním kapitálu společníkům + další vklady peněžních prostředků společníků a akcionářů + úhrada ztráty společníky - přímé platby na vrub fondů - vyplacené dividendy nebo podíly na zisku včetně zaplacené srážkové daně vztahující se k těmto nárokům a včetně finančního vypořádání se společníky veřejné obchodní společnosti a komplementáři u komanditních společností
Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti
Čisté zvýšení nebo snížení peněžních prostředků
Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci účetního období

Zdroj: Český účetní standard č. 023

Příloha B: Základní model peněžních toků

Příjmy	Výdaje
Počáteční stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů	
Inkaso pohledávek	Materiál, energie, služby
Příjmy z prodeje v hotovosti	Mzdy a jiné osobní výdaje
Přijaté úroky a dividendy	Nákladové úroky a jiné finanční výdaje
Jiné příjmy z provozní činnosti	Jiné výdaje z provozní činnosti
<i>Příjmy z provozní činnosti</i>	<i>Výdaje z provozní činnosti</i>
Prodej dlouhodobého majetku	Nákup dlouhodobého majetku
Přijaté splátky dlouhodobých půjček	Poskytnutí dlouhodobých půjček
<i>Příjmy z investiční činnosti</i>	<i>Výdaje z investiční činnosti</i>
Příjmy z emise akcií a dluhopisů	Úhrady půjček a úvěrů
Přijaté půjčky a úvěry	Dividendy a jiné výdaje z rozdělení zisku
<i>Příjmy z finanční činnosti</i>	<i>Výdaje z finanční činnosti</i>
Součet	Součet
Konečný stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů	

Zdroj: Grünwald, a kol., 2007

Příloha C: Základní model kapitálových toků

Užití	Zdroje
<i>Snížení kapitálu</i>	<i>Zvýšení kapitálu</i>
Úbytek základního kapitálu	Přírůstek základního kapitálu
	Přírůstek kapitálových fondů
<i>Výdaje z rozdělení zisku</i>	<i>Cash Flow Netto (příjem)</i>
Přírůstek/úbytek zadrženého zisku	Zisk po zdanění / Ztráta
- zisk po zdanění	Odpisy
<i>Investice brutto (výdaj)</i>	Přírůstek/úbytek rezerv
Přírůstek dlouhodobého majetku	Přírůstek/úbytek časového rozlišení
+ odpisy	
<i>Zvýšení provozního majetku</i>	<i>Snížení provozního majetku</i>
Přírůstek zásob	Úbytek zásob
Přírůstek krátkodobých pohledávek	Úbytek pohledávek
<i>Splácení dluhů</i>	<i>Zvýšení zadluženosti</i>
Úbytek závazků a úvěrů	Přírůstek závazků a úvěrů
Přírůstek krátkodobého finančního majetku	Úbytek krátkodobého finančního majetku

Zdroj: Grünwald, a kol., 2007

Příloha E: Změna stavu položek rozvahy v roce 2013 v tis. Kč

Položky rozvahy	Poč. stav	Kon. Stav	Změna	Vliv na CF
Aktiva				
DM brutto	917 065	979 865	+ 62 800	- 62 800
Oprávký k DM	523 705	545 244	+ 21 539	+ 21 539
Zásoby	68 159	58 356	- 9803	+ 9803
Pohledávky dl.	90 166	87 050	- 3 116	+ 3 116
Pohledávky kr. brutto	199 498	178 916	- 20 582	+ 20 582
Opravné položky	10 889	9 626	- 1 263	- 1 263
Krátkodobý FM	19 568	0	- 19 568	+ 19 568
Časové rozlišení	1 300	10 644	9 344	- 9 344
Změna - vliv na CF				+ 1 201
Pasiva				
Vlastní kapitál	504 642	521 268	+ 16 626	+ 16 626
Rezervy	56 108	81 302	+ 25 194	+ 25 194
Závazky dl.	11 341	12 598	+ 1 257	+ 1 257
Závazky kr.	221 442	205 171	- 16 271	- 16 271
Změna – vliv na CF				+ 26 806
Celkem změna (vliv na CF)				+ 28 007
Peněžní prostředky	32 371	60 378	+ 28 007	

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha F: Výkaz cash flow za rok 2013 v tis. Kč

P. Stav peněžních prostředků na začátku účetního období	32 371
Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti (provozní činnost)	
<u>Z. Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti před zdaněním</u>	+ 32 474
<u>A.1. Úpravy o nepeněžní operace</u>	
<i>A.1.1. Odpisy stálých aktiv s výjimkou zůstatkové ceny prodaných stálých aktiv, a dále umořování oceňovacího rozdílu k nabytému majetku a goodwillu (+/-)</i>	+ 39 479

<i>A.1.2. Změna stavu opravných položek, rezerv - 1263 + 25 194</i>	+ 23 931
<i>A.1.3. Zisk (ztráta) z prodeje stálých aktiv (-/+)</i>	- 438
<i>A.1.4. Výnosy z dividend a podílů na zisku (-)</i>	- 2005
<i>A.1.5. Vyúčtované nákladové úroky (+) a vyúčtované výnosové úroky (-)</i>	- 3448
<i>A.1.6. Případné úpravy o ostatní nepeněžní operace</i>	
<u>A.2. Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu</u>	
<i>A.2.1. Změna stavu pohledávek z provozní činnosti (+/-), aktivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů aktivních</i>	+ 14 354
<i>A.2.2. Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti (+/-), pasivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů pasivních</i>	- 16 271
<i>A.2.3. Změna stavu zásob (+/-)</i>	+ 9 803
<i>A.2.4. Změna stavu krátkodobého finančního majetku nespádajícího do peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů</i>	+ 19 568
<u>A.3. Vyplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků (-)</u>	
<u>A.4. Přijaté úroky (+)</u>	+ 3 448
<u>A.5. Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost</u> a za doměrky daně za minulá období (-)	- 8 800
<u>A.6. Příjmy a výdaje spojené s mimořádnými účetními případy,</u> které tvoří mimořádný výsledek hospodaření včetně uhrazené splatné daně z příjmů z mimořádné činnosti	
<u>A.7. Přijaté dividendy a podíly na zisku (+)</u>	+ 2005
A.*** Čistý peněžní tok z provozní činnosti	114 100

Peněžní toky z investiční činnosti	
<u>B.1. Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv</u>	- 87 172
<u>B.2. Příjmy z prodeje stálých aktiv</u>	+ 469
<u>B.3. Půjčky a úvěry spřízněným osobám</u>	+ 610
B.*** Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	- 86 093

Peněžní toky z finančních činností	
<u>C.1. Dopady změn dlouhodobých závazků na peněžní prostředky</u>	0
<u>C.2. Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky</u>	0
C.*** Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	0

F. Čisté zvýšení nebo snížení peněžních prostředků (F = A.*** + B.*** + C.***)	+ 28 007
R. Stav peněžních prostředků na konci účetního období (R = P + F)	60 378

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Příloha G: Změna stavu položek rozvahy v roce 2012 v tis. Kč

Položky rozvahy	Poč. stav	Kon. Stav	Změna	Vliv na CF
Aktiva				
DM brutto	867 804	917 065	49 261	-49261
Oprávký k DM	502 450	523 705	21 255	21 255
Zásoby	67 938	68 159	221	-221
Pohledávky dl.	101 154	90 166	-10 988	10988
Pohledávky kr. brutto	186 110	199 498	13 388	-13388
Opravné položky	9 265	10 889	1 624	1 624
Krátkodobý FM ??	35 000	19 568	-15 000	+15000
Časové rozlišení	1 374	1 300	-74	74
Změna - vliv na CF			13929	-13929
Pasiva				
Vlastní kapitál	468 325	504 642	36 317	36 317
Rezervy	64 900	56 108	-8 792	-8 792
Závazky dl.	11 408	11 341	-67	-67
Závazky kr.	218 783	221 442	2 659	2 659
Změna – vliv na CF				30 117
Celkem změna (vliv na CF)				16 188
Peněžní prostředky	15 751	32 371	16 620	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Příloha H: Výkaz cash flow za rok 2012 v tis. Kč

P. Stav peněžních prostředků na začátku účetního období	15 751
Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti (provozní činnost)	
<u>Z. Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti před zdaněním</u>	+ 52 736
<u>A.1. Úpravy o nepeněžní operace</u>	
<i>A.1.1. Odpisy stálých aktiv s výjimkou zůstatkové ceny prodaných stálých aktiv, a dále umořování oceňovacího rozdílu</i>	+ 42 860

<i>k nabytému majetku a goodwillu (+/-)</i>	
<i>A.1.2. Změna stavu opravných položek, rezerv +1700- 8792</i>	- 7 092
<i>A.1.3. Zisk (ztráta) z prodeje stálých aktiv (-/+)</i>	- 693
<i>A.1.4. Výnosy z dividend a podílů na zisku (-)</i>	- 3 147
<i>A.1.5. Vyúčtované nákladové úroky (+) a vyúčtované výnosové úroky (-)</i>	- 3 741
<i>A.1.6. Případné úpravy o ostatní nepeněžní operace</i>	
<u>A.2. Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu</u>	
<i>A.2.1. Změna stavu pohledávek z provozní činnosti (+/-), aktivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů aktivních</i>	- 2326
<i>A.2.2. Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti (+/-), pasivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů pasivních</i>	+ 2 659
<i>A.2.3. Změna stavu zásob (+/-)</i>	- 221
<i>A.2.4. Změna stavu krátkodobého finančního majetku nespádajícího do peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů</i>	+ 15 432
<u>A.3. Vyplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků (-)</u>	
<u>A.4. Přijaté úroky (+)</u>	+ 3 741
<u>A.5. Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost a za doměrky daně za minulá období (-)</u>	- 10 500
<u>A.6. Příjmy a výdaje spojené s mimořádnými účetními případy, které tvoří mimořádný výsledek hospodaření včetně uhrazené splatné daně z příjmů z mimořádné činnosti</u>	
<u>A.7. Přijaté dividendy a podíly na zisku (+)</u>	+ 3 147
A.*** Čistý peněžní tok z provozní činnosti	92 911

Peněžní toky z investiční činnosti	
<u>B.1. Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv</u>	- 78 006
<u>B.2. Příjmy z prodeje stálých aktiv</u>	+ 715
<u>B.3. Půjčky a úvěry spřízněným osobám</u>	+ 1000
B.*** Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	- 76 291

Peněžní toky z finančních činností	
<u>C.1. Dopady změn dlouhodobých závazků na peněžní prostředky</u>	0

C.2. Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky	0
C.*** Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	0

F. Čisté zvýšení nebo snížení peněžních prostředků (F = A.*** + B.*** + C.***)	+ 16 620
R. Stav peněžních prostředků na konci účetního období (R = P + F)	32 371

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Příloha I: Změna stavu položek rozvahy v roce 2011 v tis. Kč

Položky rozvahy	Poč. stav	Kon. Stav	Změna	Vliv na CF
Aktiva (bez peněz)				
DM brutto	807 099	867 804	60 705	-60705
Oprávký k DM	470 323	502 450	32 127	32 127
Zásoby	41 373	67 938	26 565	-26565
Pohledávky dl.	106 872	101 154	-5 718	5718
Pohledávky kr. brutto	176 137	186 110	9 973	-9973
Opravné položky	8 451	9265	814	814
Krátkodobý FM	20 000	35 000	15 000	-15000
Časové rozlišení	1 233	1 374	141	-141
Změna - vliv na CF			0	-73725
Pasiva			0	
Vlastní kapitál	418 057	468 325	50 268	50 268
Rezervy	61 548	64 900	3 352	3 352
Závazky dl.	11 388	11 408	20	20
Závazky kr.	217 182	218 783	1 601	1 601
Změna – vliv na CF			0	55 241
Celkem změna (vliv na CF)				-18 484
Peněžní prostředky	34 235	15 751	-18 484	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Příloha J: Výkaz cash flow za rok 2011 v tis. Kč

P. Stav peněžních prostředků na začátku účetního období	34 235
Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti (provozní činnost)	
<u>Z. Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti před zdaněním</u>	+ 72 133
<u>A.1. Úpravy o nepeněžní operace</u>	
<i>A.1.1. Odpisy stálých aktiv s výjimkou zůstatkové ceny prodaných stálých aktiv, a dále umořování oceňovacího rozdílu k nabytému majetku a goodwillu (+/-)</i>	+ 45 639
<i>A.1.2. Změna stavu opravných položek, rezerv</i>	+ 4 166
<i>A.1.3. Zisk (ztráta) z prodeje stálých aktiv (-/+)</i>	- 924
<i>A.1.4. Výnosy z dividend a podílů na zisku (-)</i>	- 425
<i>A.1.5. Vyúčtované nákladové úroky (+) a vyúčtované výnosové úroky (-)</i>	- 4 019
<i>A.1.6. Případné úpravy o ostatní nepeněžní operace</i>	
<u>A.2. Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu</u>	
<i>A.2.1. Změna stavu pohledávek z provozní činnosti (+/-), aktivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů aktivních</i>	- 4396
<i>A.2.2. Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti (+/-), pasivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů pasivních</i>	+ 1 601
<i>A.2.3. Změna stavu zásob (+/-)</i>	- 26 565
<i>A.2.4. Změna stavu krátkodobého finančního majetku nespádajícího do peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů</i>	- 15 000
<u>A.3. Vyplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků (-)</u>	
<u>A.4. Přijaté úroky (+)</u>	+4 019
<u>A.5. Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost</u>	- 21 200
<i>a za doměrky daně za minulá období (-)</i>	
<u>A.6. Příjmy a výdaje spojené s mimořádnými účetními případy, které tvoří mimořádný výsledek hospodaření včetně uhrazené splatné daně z příjmů z mimořádné činnosti</u>	
<u>A.7. Přijaté dividendy a podíly na zisku (+)</u>	+ 425
A.*** Čistý peněžní tok z provozní činnosti	55 454

Peněžní toky z investiční činnosti	
<u>B.1. Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv</u>	- 75 261
<u>B.2. Příjmy z prodeje stálých aktiv</u>	+ 73
<u>B.3. Půjčky a úvěry spřízněným osobám</u>	+ 1 250
B.*** Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	- 73 938

Peněžní toky z finančních činností	
<u>C.1. Dopady změn dlouhodobých závazků na peněžní prostředky</u>	0
<u>C.2. Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky</u>	0
C.*** Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	0

F. Čisté zvýšení nebo snížení peněžních prostředků ($F = A.*** + B.*** + C.***$)	-18 484
R. Stav peněžních prostředků na konci účetního období ($R = P + F$)	15 751

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Příloha K: Změna stavu položek rozvahy v roce 2010 v tis. Kč

Položky rozvahy	Poč. stav	Kon. Stav	Změna	Vliv na CF
Aktiva (bez peněz)				
DM brutto	814 898	807 099	-7 799	7799
Oprávký k DM	462 164	470 323	8 159	8159
Zásoby	59 331	41 373	-17 958	17958
Opravné položky k výrobkům	3 410	0	-3 410	-3 410
Pohledávky dl.	17 570	106 872	89 302	-89302
Pohledávky kr. brutto	166 961	176 137	9 176	-9176
Opravné položky	8 026	8 451	425	425
Krátkodobý FM	15 000	20 000	5 000	-5000
Časové rozlišení	1 333	1 233	-100	100
Změna - vliv na CF				-72447
Pasiva				
Vlastní kapitál	368 218	418 057	49 839	49 839
Rezervy	59 999	61 548	1 549	1 549
Závazky dl.	8 208	11 388	3 180	3 180
Závazky kr.	183 386	217 182	33 796	33 796
Změna – vliv na CF				88 364
Celkem změna (vliv na CF)				15917
Peněžní prostředky	18 318	34 235	15 917	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Příloha L: Výkaz cash flow v roce 2010 v tis. Kč

P. Stav peněžních prostředků na začátku účetního období	18 318
Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti (provozní činnost)	
<u>Z. Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti před zdaněním</u>	+ 65 343
<u>A.1. Úpravy o nepeněžní operace</u>	
<i>A.1.1. Odpisy stálých aktiv s výjimkou zůstatkové ceny prodaných</i>	+ 45 796

<i>stálých aktiv, a dále umořování oceňovacího rozdílu k nabytému majetku a goodwillu (+/-)</i>	
<i>A.1.2. Změna stavu opravných položek, rezerv</i>	- 1436
<i>A.1.3. Zisk (ztráta) z prodeje stálých aktiv (-/+)</i>	- 401
<i>A.1.4. Výnosy z dividend a podílů na zisku (-)</i>	
<i>A.1.5. Vyúčtované nákladové úroky (+) a vyúčtované výnosové úroky (-)</i>	- 2 631
<i>A.1.6. Případné úpravy o ostatní nepeněžní operace</i>	
<u>A.2. Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu</u>	
<i>A.2.1. Změna stavu pohledávek z provozní činnosti (+/-), aktivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů aktivních</i>	- 98 378
<i>A.2.2. Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti (+/-), pasivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů pasivních</i>	+ 33 796
<i>A.2.3. Změna stavu zásob (+/-)</i>	+17958
<i>A.2.4. Změna stavu krátkodobého finančního majetku nespádajícího do peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů (+15 432)</i>	-5000
<u>A.3. Vyplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků (-)</u>	
<u>A.4. Přijaté úroky (+)</u>	+2 631
<u>A.5. Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost</u> a za doměrky daně za minulá období (-)	-15 400
<u>A.6. Příjmy a výdaje spojené s mimořádnými účetními případy,</u> které tvoří mimořádný výsledek hospodaření včetně uhrazené splatné daně z příjmů z mimořádné činnosti	
<u>A.7. Přijaté dividendy a podíly na zisku (+)</u>	
A.*** Čistý peněžní tok z provozní činnosti	42 278

Peněžní toky z investiční činnosti	
<u>B.1. Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv</u>	- 28 051
<u>B.2. Příjmy z prodeje stálých aktiv</u>	+ 930
<u>B.3. Půjčky a úvěry spřízněným osobám</u>	+ 760
B.*** Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	- 26 361

Peněžní toky z finančních činností	
<u>C.1. Dopady změn dlouhodobých závazků na peněžní prostředky</u>	0
<u>C.2. Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky</u>	0
C.*** Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	0

F. Čisté zvýšení nebo snížení peněžních prostředků ($F = A.*** + B.*** + C.***$)	15 917
R. Stav peněžních prostředků na konci účetního období ($R = P + F$)	34 235

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015